

Καστελλιώτικα Νέα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ»

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 12 • 104 31 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 52.21.437 - FAX: 52.21.438
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 16 (197*) • ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001 • ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 70

Από τον κ. Δήμαρχο Γραβιάς ΖΗΤΑΜΕ ΝΕΡΟ

Με πρωτοβουλία του Συλλόγου μας, τις ημέρες του Πάσχα έγιναν δύο συναντήσεις συγχωριανών μας, η μια στο Κοινοτικό Γραφείο του χωριού μας και η άλλη στο Δημαρχείο Γραβιάς με τον Δήμαρχο. Αντικείμενο των συναντήσεων ήταν η διαφαινόμενη έλλειψη νερού τους καλοκαιρινούς μήνες. Το τι ειπώθηκε και συμφωνήθηκε δημοσιεύθηκε στα Καστελλιώτικα Νέα και κανένας δεν τα αμφισβήτησε.

Λάβαμε την βεβαίωση από τον κ. Δήμαρχο ότι από τις 31 Μαΐου θα υπάρχει διαθέσιμο κατάλληλο βυτιοφόρο και θα μεταφέρει κατάλληλο νερό στην δεξαμενή. Πράγματι όταν παρουσιάστηκε έλλειψη νερού το βυτιοφόρο μετέφερε νερό. Έτσι τον Αύγουστο που υπάρχει και η μεγαλύτερη ζήτηση νερού, να υπάρχει. Και ξαφνικά το βυτιοφόρο σταμάτησε αλλά και το νερό να κόβεται στις 2 μ.μ. για να επανέλθει την επομένη το πρωί στις 8. Τέτοιο πράγμα ούτε αναφέρθηκε ούτε συμφωνήθηκε. Συμφωνήθηκε ότι για όσο διάστημα θα υπάρχει έλλειψη νερού θα συμπληρώνεται με βυτίο. Ακόμη και σήμερα 25 Νοεμβρίου το νερό κόβεται.

Ερωτούμε κύριε Δήμαρχε γιατί σταματήσατε το βυτιοφόρο;

Γιατί αφήνεται το χωριό χωρίς νερό;

Αν στέρεψε η γεώτρηση από όπου πέρναμε νερό, υπάρχουν κι άλλες.

Αν χάλασε το βυτιοφόρο υπάρχουν κι άλλα.

Αν σας τελείωσαν τα λεφτά υπάρχουν κι άλλα, όπως μας βεβαιώσατε.

«Χρήματα υπάρχουν» και αρνηθήκατε οικονομική προσφορά Καστελλιώτη. Θεωρούμε ότι έχετε υποχρέωση κ. Δήμαρχε να μας απαντήσετε και σας βεβαιώνουμε ότι τα «Καστελλιώτικα Νέα» θα δημοσιεύσουν την απάντησή σας.

Αθαν. Γραμματικός - Παν. Θωμάς

ΕΓΙΝΕ Ο ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΞΕΝΩΝΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Την 17 Νοεμβρίου 2001 έγινε ο αγιασμός του Ξενώνα του χωριού μας.

Παρέστησαν ο Δήμαρχος Γραβιάς κ. Δημήτριος Χριστοδούλου, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ.κ. Αθανάσιος Γραβιάς, Αθαν. Ντούλας, Δημήτριος Λεζάς, το Τοπικό Συμβούλιο με επικεφαλής τον Πρόεδρο, κ. Σπύρο Γεωργίου και άλλους εκπροσώπους του χωριού μας.

Στο επόμενο φύλλο μας, θα δημοσιεύσουμε λεπτομέρειες και φωτογραφίες του Ξενώνα που εντός ολίγου θα λειτουργήσει.

ΕΝΑΣ ΜΑΘΗΤΗΣ ΤΙΜΗΣΕ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Την 27/11/01 όλως τυχαίως ο νεαρός Καστελλιώτης Δήμος Ιω. Σπυριδάκης, μαθητής της Γ' Τάξεως του Λυκείου Γραβιάς, εγγονός του Πετροδήμου, βρήκε στο υπαίθριο τηλέφωνο

που βρίσκεται στο πεζοδρόμιο του καφενείου του Νικολάου Παπανικολάου ένα δερμάτινο πορτοφόλι, με αρκετά χρήματα και με περίπου 15 τραπεζιτικές κάρτες και ταυτότητες και άμεσως έσπευσε να το ανακοινώσει, για να ευρεθεί ο ιδιοκτήτης του, που το είχε χάσει.

Βρήκε τον ιδιοκτήτη του κ. Νικόλαο Καΐλα, Φαρμακέμπορο Λαμίας, που το έχασε στο χωριό μας, που είχε ρθει για την κηδεία του Τσακτάνη και του τηλεφώνησε αμέσως.

Ο κ. Νικόλαος Καΐλας, ήρθε αμέσως στα Καστέλλια παρέλαβε το χαμένο πορτοφόλι του και φιλοφρονήθηκε να δώσει στον νεαρό Δήμο κάποια εύρετρα, αλλά εκείνος αρνήθηκε, τον ευχαρίστησε και του είπε ότι «Εμείς οι Καστελλιώτες δεν πειράζουμε ποτέ ότι ανήκει στους άλλους, αλλά δεν αφήνουμε να πειράξει κανένας τα δικά μας».

Εμείς ως Καστελλιώτες αισθανόμαστε υπερήφανοι για το ήθος του νεαρού Δήμου Σπυριδάκη, και τον ευχαριστούμε για το ήθος του, γιατί στο πρόσωπό του αντικατοπτρίζεται η Καστελλιώτικη Παράδοση, μια παράδοση υποδειγματική και αληθινά Ελληνική.

Ο ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΕΡΜΑΝΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Δημοσιεύουμε το σύντομο βιογραφικό σημείωμα του κ. Αθανασίου Αλεξ. Δερμάνη

Καθηγητής του Τομέα Γεωδαισίας και Τοπογραφίας Τομέα Κτηματολογίου, Φωτογραμμετρίας και Χαρτογραφίας Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών Πολυτεχνική Σχολή - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Γεννήθηκε το 1948 στη Θεσσαλονίκη.

Το 1972 αποφοίτησε από το Τμήμα Τοπογράφων Μηχανικών του Α.Π.Θ.

Συνέχισε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στο Ohio State University, εργαζόμενος παράλληλα σε ερευνητικά προγράμματα της NASA.

Το 1976 ανακηρύχθηκε Διδάκτορας των Γεωδαιτικών Επιστημών (Γεωδαισία, Φωτογραμμετρία, Χαρτογραφία) και επέστρεψε στην Ελλάδα για τη στρατιωτική του θητεία.

Το 1978 και 1979 εργάστηκε στο Μόναχο ως ερευνητής με υποτροφία του Ιδρύματος Alexander von Humboldt.

Το 1980 και 1981 εργάστηκε ως Τοπογράφος Μηχανικός στο Δήμο Δράμας ενώ παράλληλα διδάξε ως Ειδικός Επιστημών στο Τμήμα Τοπογράφων Μηχανικών του Α.Π.Θ.

Το 1982 εκλέχτηκε καθηγητής Τακτικός Καθηγητής από την Πολυτεχνική Σχολή του Α.Π.Θ. στην Έδρα των Γεωδαιτικών Στατιστικών Μεθόδων.

Με το νέο νομικό πλαίσιο του 1982 εντάχθηκε στον Τομέα Γεωδαισίας και Τοπογραφίας, του οποίου διετέλεσε Διευθυντής τα πρώτα χρόνια, λειτουργίας του, ενώ παράλληλα διδάσκει και στον Τομέα Κτηματολογίου, Φωτογραμμετρίας και Χαρτογραφίας.

Το κύριο ερευνητικό ενδιαφέρον του εστιάζεται στις μεθόδους ανάλυσης δεδομένων, τόσο σε θεωρητικό όσο και πρακτικό επίπεδο, όπως εφαρμόζονται σε επιστήμες της γης (Διαστημική Γεωδαισία, Γεωφυσική, Ψηφιακή Χαρτογραφία, Φωτογραμμετρία, Τηλεπισκόπηση).

Δραστηριοποιείται κυρίως στη Διεθνή Ένωση Γεωδαισίας, επιστημονική ένωση με μέλη-κράτη, όπου έχει δια-

(Συνέχεια στη σελίδα 8)

ΤΟ Α' ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΡΟΥΜΕΛΗΣ ΣΤΗ ΛΑΜΙΑ

Οι Εισηγήσεις των Νικ. Μοσχολιού, Ευθ. Π. Παπανικολάου, Δημ. Χαλατσά στις σελίδες 4-5-6-7-8

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΤΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

Εισήγηση για τους χώρους της Παρνασσίδας Η Εισήγηση του Δημ. Χαλατσά σελ. 3 και 9

Ο ΧΟΡΟΣ ΜΑΣ, ΤΗΝ 22 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2002 ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «ΤΙΤΑΝΙΑ»

Ο εφτεταίος ετήσιος χορός του Συλλόγου μας, θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα «Βεργίνα» του ξενοδοχείου «Τιτάνια» της οδού Πανεπιστημίου, στις 22 Φεβρουαρίου 2002 ημέρα Παρασκευή και ώρα 9 μ.μ.

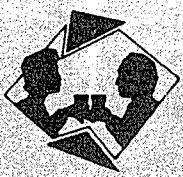
Την ίδια βραδιά, θα αποδοθούν τιμητικές διακρίσεις με τη χορηγία του συμπολίτη μας βιομηχάνου κ. Ι. Μοσχολιού, στους διακεκριμένους Καστελλιώτες κ.κ. Ιωάννη Γ. Κυριαζή τ. Εισαγγελέα, στον επίτιμο αρχηγό της Αεροπορίας κ. Αλέξανδρο Παπανικολάου και στον εφημέριο του χωριού μας αιδεσιμότατο Παπαχαράλαμμο Κουτρούμπα, για την επιτυχημένη σταδιοδρομία τους στον Τομέα του ο καθένας που ετίμησε το χωριό μας, αλλά και για τις ποικίλες πάσης φύσεως προσφορές τους ηθικές και υλικές.

Επίσης με τη χορηγία του κ. Ι. Μοσχολιού συνεχίζοντας τον καθιερωμένο πλέον ετήσιο θεσμό της βραβεύσεως όλων των επιτυχόντων νέων Καστελλιωτών στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα κατά την ίδια εσπερίδα θα λάβει χώρα και η βράβευσή τους.

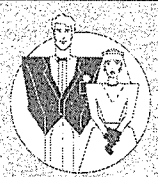
Γι' αυτό παρακαλούνται όλοι οι επιτυχόντες στα Α.Ε.Ι - Τ.Ε.Ι. νέοι Καστελλιώτες να μας αποστείλουν το συντομότερο δυνατόν φωτογραφία τους, η οποία να συνοδεύεται με περιληπτικό βιογραφικό τους σημείωμα, καθώς και με βεβαίωση της Σχολής στην οποία επέτυχαν.

Όλοι οι Καστελλιώτες όπου γης έχουν υποχρέωση να προσέλθουν στις πανηγυρικές αυτές εκδηλώσεις του τόπου μας.

Το Δ.Σ. του Προοδευτικού Συλλόγου «ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ»

Κοινωνικά

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η κ. Αθηνά Π. Παπαδάκη, Ελεγκτής Εναέριας Κυκλοφορίας, σύζυγος του καθηγητή Μαθηματικών κ. Παναγιώτη Μουρλά, γέννησε την 27.11.2001 στην Αθήνα ένα υγιέστατο αγόρι (είναι το τρίτο τους παιδί).

Η οικογένεια του κ. Αθανασίου Κουσιώρη, εύχεται στους γονείς να τους ζήσει.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Η Κα Γεωργία συζ. Αναστ. Κόκκα, ανεδέχθη από την κολυμβήθρα την 1η Σεπτεμβρίου 2001, την θυγατέρα του Ρον Καλλιάν και της Ιόλης θυγ. Δημ. Χαλατσά στην εκκλησία του Αγίου Χαράλαμπος (Πεδίον Άρεως), και της έδωσε το όνομα Λύδια - Πολυξένη.

Τα «Κ.Ν.» εύχονται στους γονείς και τον ευτυχή παππού να τους ζήσει.

ΓΑΜΟΙ

Η Δέσποινα Τριανταφύλλου κόρη της Βαλασριάς Χρ. Σταματέλου και ο Σπύρος Βιτσέντος παντρεύτηκαν στη Λαμία στις 3 Νοεμβρίου 2001 στον Ιερό Ναό Αγίου Δημη-

★ ΛΑΘΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Στο προηγούμενο φύλλο μας (Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2001) αντί αριθμό φύλλου 15 (196), από λάθος γράψαμε 16 (197). Ζητάμε συγγνώμη και το επανορθώνουμε.

Τριμηνιαία Έκδοση «ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Ιδιοκτησίας του Προοδευτικού Συλλόγου «ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ»
Οδός Ακαδημίας αριθ. 61
1ος όρ. Γραφ. 1-4
Αθήνα - Τ.Κ. 10679
Τηλ. 010-3637115
Α.Φ.Μ. 0090381071

Εκδότης
ΝΙΚΟΣ ΑΓΓ. ΜΑΚΡΗΣ
Δικηγόρος
Αγίου Κωνσταντίνου 12
8ος όροφος
Αθήνα - Τ.Κ. 104 31
Τηλ.: 010-52.21.437
Fax: 010-5221438

Αριθμός φύλλου 197
ΟΚΤ. - ΝΟΕΜ. - ΔΕΚ. 2001

Ηλεκτρονική σελ/ση -
Εκτύπωση
ΖΟΥΜΠΟΥΛΗΣ ΔΗΜ.
Γερανίου 7 - 2ος όροφος
Τηλ. - Fax: 010-52.38.107

Τεχνικός σύμβουλος
Κ. ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ
Αγιοσπύρου 20 - Αθήνα
Τηλ.: 010-52.36.835

τρίου.

- Στις 28.7.2001 πανδρεύτηκαν στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στα Καστέλλια, ο κ. Απόστολος Ιωάννη Γαλιάνης από τον Αποστολιά και η Ασπασία Παν. Τσικνή. - Από λάθος τυπογραφικό γράφτηκε το όνομα του συζύγου Ιωάννης αντί του ορθού Απόστολος.

Ζητάμε συγγνώμη από τους νεονύμφους και τους ευχόμεθα βίο ανθόσπαρτο. - Την επισημάνση αυτή μας την έκανε η πεθερά τους κ. Βησσαρία Γαλιάνη και την ευχαριστούμε.

Τα «Καστελλιώτικα Νέα» εύχονται να ζήσουν ευτυχισμένοι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε στις 16-11-01 και κηδεύτηκε κατόπιν επιθυμίας του, στα Καστέλλια ο Ιωάννης Αλεξ. Τσακτάνης, σύζυγος της Φούλης Νικ. Βέλλιου.

Τα «Κ.Ν.» συλλυπούνται την οικογένειά του.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

- Η Ιουλία Αριστ. Μοσχολιού μετά από ένα χρόνο μεταπτυχιακών σπουδών στην Αγγλία πήρε MASTER. Education Leadership and Managment, University of Sheffield.

- Ο Κώστας Γ. Σκουφάς Γεωλόγος Εφημερίστης Γεωφυσικής Πτυχιούχος Πολιτικών Επιστημών στις Διεθνείς Σχέσεις του Πανεπιστημίου του MILANO έκανε την διδακτορική του διατριβή στον Ινδικό Εθνικισμό.

- Δημήτριος Στεφ. Τσακνιάς απεφοίτησε από την Σχολή Ναυτικών Δοκίμων,

ορκίστηκε Σημαιοφόρος Μηχανικός και παρέλαβε το ξίφος από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στις 27.6.01.

Ο κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΕΞΕΛΕΓΗ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΤΗΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεράμ συγχαρητήρια στον εκλεκτό Καστελλιώτη συνάδελφο, πατριώτη και αθόρυβο Υποπύραρχο ε.α. κ. Παναγιώτη Παπαδάκη, για την επάξια εκλογή του, ως αντιπροέδρου στην Αεροπορική Ακαδημία Ελλάδος, που αποτελεί το ανώτατο επιστημονικό - αεροπορικό - αεροδιαστημικό θεσμό της χώρας μας.

Αθανάσιος Κουσιώρης
Υποστράτηγος ε.α.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΣΤΟΝ κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΘΑΝΟ

Ο συνταξιούχος Πρωτοπρεσβύτερος **Χαράλαμπος Κουτρούμπας** και το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας της Θεοτόκου - Καστελλίων, ευχαριστεί θερμότατα τον κ. Υπουργό Υγείας κ. **Δημήτριο Θάνο**, για την προσφορά του, του ποσού του ενός εκατ. πεντακοσίων χιλιάδων (1.500.000) δρχ. για την αποπεράτωση των έργων.

ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΗΣ - ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΤΙΣΣΑ

Στην αγαπημένη μας κόρη και αδελφή μας **Δημήτρα Ηλ. Τσακρή**, ιατρό, που μετά από επιτυχείς εξετάσεις για ειδικότητα απέκτησε τον τίτλο της ιατροδικαστού, εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια και της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

Η οικογένειά της Ηλίας και Χαρούλα - Ελένη Τσακρή

Ευθύμιος Τσακρής
Το Δ.Σ. του Προοδευτικού Συλλόγου «ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ» του οποίου η τιμωμένη είναι έγκριτο μέλος του σύσσωμο απευθύνει επίσης τα συγχαρητήριά του και τις ευχές του για μια άριστη σταδιοδρομία.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Η Ελενη Αναστασίου (κόρη του Κώστα και της Βιβής) το γένος Ι. Παπανικολάου αφού πήρε το πτυχίο της Νομικής με άριστα έκανε το DEA (Master) ως υπότροφος στο Poitiers (ΓΑΛΛΙΑΣ) πάνω στο Διεθνή Δίκαιο.

Κατόπιν εργάστηκε στη Νομική Υπηρεσία Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις Βρυξέλλες και τώρα εργάζεται στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στο Λουξεμβούργο. Συγχαρητήρια και καλή σταδιοδρομία.

Βίκυ Ν. Καραγιώργου - Παπανικολάου

• Στη Δώρα θυγ. Δημητρίου Διέννη που έλαβε το πτυχίο της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας) απευθύνουμε συγχαρητήρια και τις ευχόμεθα καλή σταδιοδρομία.

Οικογένεια Δημ. Χαλατσά
• Η Ειρήνη θυγ. Γεωργίου Βέλλιου κατά τις γενόμενες κατατακτήριες εξετάσεις στα Α.Ε.Ι. μπήκε πρώτη στους Χημικούς Μηχανικούς του Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου.

Τη συνοδεύουν όλες οι ευχές οι δικές μου και των λοιπών συγγενών μας για μια λαμπρή σταδιοδρομία.

Δημ. Χαλατσάς

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ: Οικία 65 τ.μ. σε οικόπεδο 500 τ.μ. μερικόως επιπλωμένη, δρύινα πατώματα, τζάκι, διαμορφωμένοι εξωτερικοί χώροι (παρτέρια κλπ. + αποθήκες + BBQ), μοναδική θέα. Τοποθεσία: Καστέλλια, στις παρυφές του πευκώνα (Μακρέϊκα). Πληροφορίες: Κα Ελένη Παπανακλή τηλ. 101) 6719.625, 0937-646551.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΦΥΓΑΝ

ΣΤΑ 50 ΤΟΥ ΧΡΟΝΙΑ Ο ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝ. ΜΠΑΚΑΣ

Στις 30 Οκτωβρίου 2001, μέσα σε γενική θλίψη και με τη συνοδεία όλων των συγγενικών μας, κηδεύτηκε στο

τελειότητα.

Ως άνθρωπος υπήρξε υπόδειγμα συζύγου, οικογενειάρχη, πατέρα και φίλου, πάντοτε με το χα-

μόγελο, είχε στο στόμα του έναν καλό λόγο και παρά την έντονη προσπάθεια της δημιουργίας του, διατηρούσε την ηρεμία του χαρακτήρα του.

Δυστυχώς τον Φεβρουάριο 2001 ένιωσε ενοχλήσεις στην υγεία

του και παρά τις προσπάθειες της επιστήμης και των θεραπόντων ιατρών, η γερή του κράση, η οποία έδειχνε άτρωτη, κάμφθηκε σιγά - σιγά και άφησε την τελευταία του πνοή στο Λαϊκό Νοσοκομείο.

Ο θάνατός του είναι πραγματική απώλεια όχι μόνο για το χωριό μας και τους συμπατριώτες του, που όλοι τον αγαπήσαμε, αλλά και πιο ευρύτερα στον τεχνικό κόσμο της χώρας μας.

Βέβαια η απώλειά του συγκλόνισε ιδιαίτερα την οικογένειά του και την μητέρα του και τον αδελφό του Δημήτρη.

Τα «Κ.Ν.» συλλυπούνται θερμά για τη μεγάλη απώλεια τη σύζυγο **Βούλα** και τα παιδιά του, **Παναγιώτη, Ιωάννη** και **Οδυσσέα** και ιδιαίτερα την μητέρα του κ. **Παναγιώτα Μπάκα - Χουλιάρα** και τον αδελφό του **Δημήτρη Μπάκα**.

ΝΤΙΝΑ Ι. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ-ΣΚΩΛΙΚΗ

Ξαφνικά και ύστερα από σύντομη αρρώστια, έφυγε από κοντά μας η **Ντίνα**. Δεν θα είναι

γρή στα παιδιά αυτά και ιδιαίτερα στη **Ντίνα**, η οποία μεγάλωσε με την αληθινή μεγαλόκαρδη μητρική συμ-

παρωθεί και εδώ, σαν αιώνιο μνημόσυνο για τη μνήμη της, ότι η **Ντίνα** υπήρξε ένα πρόσωπο προσχαρο και γεμάτο ζωή, πολυαγαπημένο και προσίτο, σκορπώντας την αγάπη της παντού γύρω της, σ' όλους μας. Γεννήθηκε και μεγάλωσε μέσα σ' ένα περιβάλλον διαλεχτό με

όλες τις παραδοσιακές καταβολές και με μια διάχυτη πνευματική ζωή, που της χάρισε όλη εκείνη την καλοσύνη και την προηγμένη ροπή προς τη συμπάθεια, την ευγένεια και το δόσιμο σ' όλους ανεξαιρέτως. Η μοίρα δεν θέλησε να της χαρίσει τη συνοδεία της μητέρας της, που την πήρε τόσο πρόωρα. Ο δάσκαλος πατέρας της, ο αείμνηστος **Δημήτριος Σκωλικής**, δεν της έδωσε μόνο τον πλούτο, της αγάπης και της γνώσεως, αλλά για να μη βρεθούν τα παιδιά του χωρίς μητρική προστασία, ήρθε σε δεύτερο γάμο με την γεμάτη ανθρωπιά επίσης εκλεκτή διδασκάλισσα αείμνηστη Ζωή Καδά, η οποία έριξε όλη της τη μέριμνα και τη μητρική στορ-

χη και πλούσια καρδιά, τη γεμάτη πάθος για τη ζωή. Μαζί, αγαπημένοι τράβηξαν τον δρόμο της ανόδου από κάθε πλευρά και με τις θυσίες τους δημιουργήσαν μια αξιολογή οικογένεια, ζηλευτή. Τα παιδιά τους δημιουργήθηκαν και ανέβηκαν, ο μεν γιος ο **Τάκης** με τις σπουδές του ως Πολιτικός Μηχανικός, η δε **Βιβή** είχε την καλή τύχη να σταθεί ως σύζυγος στο πλευρό του καθηγητή της Παθολογίας τον **Κώστα Αναστασίου**. Όμως ο χρόνος δεν θέλησε να της χαρίσει μέρες πιο πλούσιες. Την καταξίωσε να ιδει εγγόνια και να χαρεί τον ανέβαρμα των επιγόνων της. Έτσι δικαιωμένη σε όλα, όσα απαιτεί η ζωή, έκλεισε τα μάτια. Όρα καλή **Ντίνα**.

Στο Συνέδριο της Ομοσπονδίας Συλλόγων Παρνασσίδας

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

Το ένατο Συνέδριο της Ομοσπονδίας Συλλόγων Β.Α. Παρνασσίδας, έλαβε χώρα εφέτος στις 25 Αυγούστου στον ιερό χώρο των Δελφών, και στην λαμπρή από κάθε πλευρά αίθουσα «Διώνυσος» του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών. Πραγματικά η συνάντηση στις πλαγιές του ιεροπρεπή Παρνασσού, έγινε κατά τρόπο μυσταγωγικό και με κατάνυξη, εκεί όπου οι μύθοι, οι παραδόσεις και τα μεγαλοπρεπή αρχαιολογικά Δελφικά μνημεία, τον θέλουν ως τόπο συνάντησης Θεών, Ημιθέων, Ηγεμόνων και Αρχόντων, σε μια μυστηριακή επικοινωνία, που με τους θείους χρησμούς της Πυθίας έπαιρναν θεία μηνύματα για την μελλοντική τους πορεία.

Το δελτίο τύπου της Ομοσπονδίας Συλλόγων Β.Α. Παρνασσίδας που οργάνωσε το Συνέδριο- Συμπόσιο, από κοινού με τον Σύλλογο των Απανταχού Δελφιωτών, υπό την αιγίδα της ΤΕΔΚ Φωκίδας και τη συνδρομή της Έφορας Αρχαιοτήτων Δελφών, με λιτές γραμμές συνεχίζει την περιγραφή και τη συμμετοχή της πραγματικά πετυχημένης αυτής συνάντησης ως εξής:

Το Συνέδριο οργανώθηκε από την Ομοσπονδία Συλλόγων Παρνασσίδας, από κοινού με το Σύλλογο των Απανταχού Δελφιωτών, υπό την αιγίδα της ΤΕΔΚ ΦΩΚΙΔΑΣ και τη συνδρομή της Έφορας Αρχαιοτήτων Δελφών.

Σαν Συνέδριο προϊστορικής και ιστορικής μνήμης και αναζητήσεων, για να χυθεί περισσότερο φως στο άγνωστο προϊστορικό και ιστορικό παρελθόν της ιερής γης της Παρνασσίδας, που οι μύθοι την θέλουν γη φωτεινών Θεών, ημιθέων και ηρώων και κατοικία του Θεού Απόλλωνα που εξέφραζε το πνεύμα του φωτός, των τεχνών και της ιατρικής.

Στο Συνέδριο πήραν μέρος εκπρόσωποι, των οκτώ Δήμων της Παρνασσίδας, των Συλλόγων του πνευματικού, επιστημονικού, πολιτικού και επιχειρηματικού κόσμου της Παρνασσίδας, εκπρόσωποι των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, αλλά και πολλοί φίλοι της Παρνασσίδας.

Τους επισήμους και τους συνέδρους καλωσόρισαν, ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ, ο οποίος αναφέρθηκε στους σκοπούς του Συνεδρίου και της Ομοσπονδίας και ευχαρίστησε τους χορηγούς της, που της δίνουν τα μέσα να συνεχίσει το έργο της, ο Πρόεδρος της ΤΕΔΚ Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΟΥΣΕΚΗΣ, ο Αντιδήμαρχος Δελφών κ. ΑΣΤΕΡΙΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ και η Πρόεδρος του Συλλόγου των Απανταχού

Δελφιωτών κ. ΠΟΠΗ ΑΛΟΥΠΗ.

Την κήρυξη του Συνεδρίου έκανε ο κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ, Νομάρχης ΦΩΚΙΔΑΣ, ο οποίος τόνισε τη μεγάλη προσφορά της Ομοσπονδίας στα αναπτυξιακά θέματα της Παρνασσίδας.

Χαιρετισμούς απηύθυναν ο τέως Πρωθυπουργός κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΡΙΒΑΣ, ο Υφυπουργός κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ, ο Βουλευτής κ. ΝΙΚΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ, οι πολιτευτές ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΟΥΤΣΟΜΙΧΟΣ και ΚΩΝ. ΚΡΑΜΠΗΣ, οι Δήμαρχοι των Δήμων της Παρνασσίδας κ. κ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ, ΚΟΥΤΟΝΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΜΑΝΤΖΩΡΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ, ΠΑΠΑΛΑΪΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ, ΤΖΙΒΑΡΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ και ΦΟΥΣΕΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, η κ. ΓΙΩΤΑ ΓΑΖΗ σύμβουλος του Υπουργείου Πολιτισμού και ο Δημοσιογράφος κ. ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΑΜΗΣ. Ολοι τόνισαν τη σπουδαιότητα του Συνεδρίου και τη μεγάλη προσφορά της Ομοσπονδίας στην κοινωνικοοικονομική και πολιτιστική αναβάθμιση της Φωκίδας.

Ο εκπρόσωπος της Έφορας Αρχαιοτήτων Δελφών κ. ΦΩΤΗΣ ΝΤΑΣΙΟΣ αναφέρθηκε, εκ μέρους της Εφορείας, στο έργο της Εφορείας, τη μεγάλη σημασία του Συνεδρίου και ευχήθηκε τη καλή επιτυχία του Συνεδρίου.

Εισηγητές του Συνεδρίου οι κ. κ. ΔΡΟΣΟΣ ΚΡΑΒΑΡΤΟΓΙΑΝΝΟΣ Δήμου Αμφίσσης, ΣΙΛΙΑΣ ΤΖΟΥΦΛΑΣ Δήμου Καλλιέων, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΛΑΤΣΑΣ Δήμου Γραβιάς, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Δήμου Δεσφίνας, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΡΑΠΟΠΟΥΛΟΣ Δήμου Ιτέας, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΚΙΑΔΑΣ Δήμου Γαλαξιδίου, ΦΩΤΗΣ ΝΤΑΣΙΟΣ Δήμου Παρνασσού, ΠΑΓΩΝΑ ΚΟΛΟΜΒΟΤΣΟΥ Δήμου Δελφών, οι οποίοι με ιδιαίτερη επιμέλεια και με την άριστη γνώση των αρχαιολογικών χώρων του Δήμου των, έδωσαν ένα πλούσιο αρχαιολογικό υλικό και αναφέρθηκαν στην προϊστορική και ιστορική αρχαιολογική πορεία του Δήμου τους.

Η παρουσία των πολλών συνέδρων και εκλεκτών φίλων της Ομοσπονδίας και η έκφραση από όλους της θέλησής τους να συνδράμουν το πολιτιστικό της έργο, αποτελούν τη δύναμη της συλλογής του έργου της.

Στη μεσημβρινή διακοπή του Συνεδρίου και στο κοσμικό κέντρο «ΣΥΜΠΟΣΙΟ» παρατέθηκε, στους συνέδρους, γεύμα από την ΤΕΔΚ ΦΩΚΙΔΑΣ.

Τη φροντίδα του Συνεδρίου είχε η Γραμματεία του Συνεδρίου από τους κ. κ. Αθανασία Βανδώρου, Γεώργιο Χαμηλό, Κων/νο Τούμπα και Ολγα Σταθοπούλου.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΡΑΒΙΑΣ

Ο κ. Δημήτριος Χαλατσάς παρουσίασε τους αρχαιολογικούς χώρους του Δήμου Γραβιάς, ως εξής:

Με τη νέα διαίρεση των Δήμων του «Καποδίστρια», η Μαργιολάτα αποτελεί δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Γραβιάς κι έτσι, ενώ η αρχαία πόλη της Χαράδρας που είχε χτιστεί στον ίδιο χώρο ήταν μία από τις Φωκικές πόλεις και κανονικά θα έπρεπε να παρουσιαστεί από τον κ. Ντάσιο, ο οποίος θα παρουσιάσει τους αρχαιολογικούς χώρους του Δήμου Παρνασσού, αναγκαστικά η Χαράδρα ως αρχαιολογικό χώρο του Δήμου Γραβιάς θα την παρουσιάσουμε εμείς. Ας γίνει προλογικά μία προκαταρκτική διευκρίνιση: Η παρουσίαση θα περιοριστεί έως και την Ελληνιστική εποχή και δεν θα επεκταθεί από τη Ρωμαϊκή κατάκτηση και μετέπειτα στη Βυζαντινή εποχή, την Τουρκοκρατία και στους νεότερους χρόνους. Επίσης προεξαιρέτικα θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η παρουσίαση στηρίζεται κυρίως στις πληροφορίες των αρχαίων συγγραφέων στον Όμηρο, τον Ηρόδοτο, τον Στράβωνα και τον Πausανία, αλλά συνάμα και στους νεότερους ιστορικούς περιηγητές αρχαιολόγους και ερευνητές και στα πορίσματα τους, όπως έχουν διατυπωθεί, κατά καιρούς σε επιστημονικά συγγράμματα και περιοδικά. Βασικά η παρουσίαση θα αναφερθεί στην τοπογραφία, σε σχέση και με το σημερινό περιβάλλον, αλλά και στις δραστηριότητες, όπως μας τις παρέδωσαν οι συγγραφείς και έφτασαν ως εμάς. Προείπαμε, ότι και εξαίρεση, εκτός από τη Δωρική Τετράπολη που αποτελεί τους κυρίως αρχαιολογικούς χώρους του Δήμου Γραβιάς, θα αναφερθούμε και στη Φωκική πόλη της Χαράδρας, που βρισκόταν στον ίδιο χώρο, όπου η σημερινή Μαργιολάτα, και όπως την προσδιόρισε με απόλυτη ακρίβεια ακόμα από τα 1910 ο L.B. Tillard. Η Χαράδρα δεν αναφέρεται στον Όμηρο, ενώ αναφέρεται στο Β' Κεφάλαιο της Ιλιάδας η γεπονική Λιλαία, όπου εκεί γίνεται μνεία όλων των πόλεων που συμμετείχαν στην εκστρατεία της Τροίας. Βέβαια ο Όμηρος κάνει και μια γενική μνεία μετά την αναφορά στη Λιλαία, λέγοντας: «Και άλλα όσοι κατοικούσαν τον ιερό ποταμό Κηφισό». Μέσα σ' αυτή τη γενική περιγραφή ενδεχομένως να περιλαμβάνεται και η Χαράδρα. Αντίθετα, ο Ηρόδοτος την μνημονεύει στις Φωκικές πόλεις που στα 480 π.χ. κατέκαυσαν οι καταρχόμενες ορδές των Περσών. Απεναντίας ο Πausανίας στα Φωκικά, της αφιερώνει μικρή περιγραφή, παρατηρώντας ότι είναι κτισμένη πάνω σε μεγάλο γκρεμό. Οι άνθρωποι έχουν δυσκολίες με το πόσιμο νερό, το οποίο παίρνουν από

τον ποταμό Χάραδρο, κατεβαίνοντας ως αυτόν τρία περίπου στάδια. Ακόμα ο Πausανίας μνημονεύει, πως ο Χάραδρος χύνεται στον Κηφισό και ότι η πόλις πήρε το όνομα από την ονομασία του ποταμού Χάραδρου, και ότι στην αγορά της υπάρχουν βωμοί των λεγομένων ηρώων, τους οποίους άλλοι τους θεωρούν βωμούς των Διοσκουρών και άλλοι των τοπικών ηρώων.

Αλλά ας έρθουμε στην περιγραφή των καθαυτών αρχαιολογικών χώρων του Δήμου Γραβιάς, δηλαδή της Δωρικής Τετράπολης. Σήμερα αρχαία ερείπια στο ύψος Πελασγικών τειχών ευρίσκονται στην περιοχή των Καστελλίων κυρίως της Γραβιάς και του Οινόχωριου. Στη Γραβιά, πάνω απ' το χωριό, ευρίσκονται ερείπια Πελασγικού τεύχους, η λεγόμενη «Σκαλούλα», ενώ παραπλεύρως δεσπόζει ο λόφος του Παλιόκαστρου Χλωμού. Στο Οινόχωρι ευρίσκονται ισοδομικά Πελασγικά τείχη, ενώ στην περιοχή Καστελλίων ευρίσκονται όμοια στο Παλιόκαστρο Λυκόραχης, κοντά στο νεκροταφείο της Παναγίας, στη θέση «Πύργος» και στην περιοχή του Παλαιού Ανω Καστελλίου. Το μεγάλο σταυρόλεξο που δημιουργήθηκε σε όλους ανεξαιρέτως τους μελετητές, ήταν ο προσδιορισμός της τοπογραφίας της κάθε μιας απ' τις Δωρικές Πόλεις, οι οποίες φαίνεται στα χρόνια του Φιλίππου προσυζητήθηκαν με δύο ακόμα οικισμούς και έγιναν εξάπολη. Στους αρχαίους συγγραφείς υπάρχει μία ποικιλία αναφορών των πόλεων και ως προς την ονομασία τους. Πάντως ο Στράβων τις μνημονεύει τέσσερις, εξ ου και η ονομασία Τετράπολης, και είναι αυτές: το Κυτίον, ο Ερινός, η Πίνδος ή Ακύφας και το Βοϊόν. Δεν θα μπερδευτούμε και με άλλες ονομασίες που προσδόθηκαν πάντοτε από τους αρχαίους Συγγραφείς λ.χ. Σπερχειός, ούτε με την αρχαία πόλη της Δρυόπης, την οποία κατόκου οι Δρύοπες, οι οποίοι εκτοπίστηκαν από τους κατελθόντες Δωριείς μετά τα Τρωϊκά. Παραμένει γεγονός, ότι οι οικισμοί προϋπήρξαν της καθόδου των Δωριέων, ίσως με τα αυτά ή άλλα ονόματα, δεδομένου ότι ως επί το πολύ οι ονομασίες τους έχουν προελληνικά χαρακτηριστικά αφενός και απ' ετέρου τα τείχη είναι Πελασγικής δομής, δηλαδή Προελληνικά. Γεγονός είναι ότι η ονομαζόμενη Κάθοδος των Δωριέων συνεχίστηκε τον προϋπάρχοντα διαχωρισμό της Αρχαίας Λοκρίδας στα δύο, στους Οζόλες ή Εσπερίους ή Επιζεφυρίους Λοκρούς και στους Οπουνείους ή Επικνημιδείους διαχωρισμό που προϋπήρχε ακόμα από την

εποχή των Πελασγών και συνεχίστηκε από τους μεταγενέστερους εποίκους τους Δρύοπες. Δηλαδή οι κατελθόντες Δωριείς εξετόπισαν από τον χώρο αυτό τους Δρύοπες, εγκαταστάθηκαν, αναδιοργανώθηκαν, και μετά ένα μέρος από αυτούς από τη Ναύπακτο επέρασε στην Πελοπόννησο και έφτασε ως τη Σπάρτη, στην οποία εγκαταστάθηκε και εγκαθιδρύθηκε και επεκτάθηκε, ως φυλή πλέον των Λακεδαιμονίων. Έτσι οι Σπαρτιάτες καθ' όλη την ιστορική διαδρομή, τη Δωρική Τετράπολη τη θεώρησαν και την ονόμαζαν Μητρόπολη των Δωριέων και την τιμούσαν και την υποστήριζαν σε κάθε περίπτωση που είχε ανάγκη. Ο Όμηρος, όπως προείπαμε, δεν αναφέρεται στους οικισμούς αυτούς, διότι η κάθοδος των Δωριέων έπεται του Τρωϊκού πολέμου απ' ενός και απ' ετέρου, διότι ήταν ασήμαντοι οικισμοί, προσονομαζόμενοι σκωπικά από τους λοιπούς σκευηλμένες με τον χαρακτηρισμό «Λιμοδωριείς». Για τον ίδιο λόγο δεν μνημονεύονται ούτε οι Δρύοπες που κατά τα Τρωϊκά κατόκου τον χώρο αυτόν. Αν και σήμερα μεταξύ των ερευνητών αρχαιολόγων και ιστορικών, κυριαρχεί μία αναθεωρημένη άποψη, κατά την οποία ποτέ δεν υπήρξε κάθοδος Δωριέων, ούτε πως αυτοί κατερχόμενοι έφεραν το νέο όπλο, τον σίδηρο, αλλά καταλήγουν σε μία συνηταμένη, ότι αψίο της καταστροφής και του γκρεμίσματος του Μυκηνναϊκού κόσμου, ήταν «οι Λαοί της Θάλασσας» και όχι η κάθοδος των Δωριέων. Ο Ηρόδοτος είναι εκείνος που χαρακτηριστικά προσδιορίζει τον Δωρικό χώρο στο όγδοο βιβλίο του, που επιγράφεται από τους Αλεξανδρινούς σχολιαστές με τον τίτλο της Μούσας Ουρανίας, περιγράφοντας τους Περσικούς πολέμους, χωρίς όμως να μνημονεύει και τα ονόματα των Δωρικών πόλεων, διότι προφανώς ήταν ασήμαντες. Περιορίζεται και καταγράφει την τοπογραφία της Δωριδος «διότι η χώρα της Δωριδος εκ τω μέρος εκείνο σχηματίζει ένα στενόμακρο λαίμο πλάτους περίπου τριάντα σταδίων, μεταξύ της Μαλιδος και της Φωκιδος. Το μέρος αυτό τα παλιά χρόνια ήτο η χώρα των Δρυόπων. Η χώρα αυτή είναι η μητρόπολις των Δωριέων της Πελοποννήσου και μνημονεύει τον εκτοπισμό των Δρυόπων από τον χώρο αυτό. Τα Φωκικά του Πausανία παρέμειναν ημιτελή και ατυχώς δεν περιέλαβαν τίποτε για τους Δωριείς και την Δωρική Τετράπολη. Μόνος ο Στράβων έχει ένα διασαφηνικό χωριό, που σ' αυτό στηρίχτηκαν οι μεταγενέστεροι και τελικά

(Συνέχεια στη σελίδα 9)

Στο «Κάστρο Λαμίας» την 14-17 Σεπτεμβρίου 2001

Το Α' Διεθνές Συνεδριο Ρουμελιώτη

Οι εισηγήσεις των Καστελλιωτών

Από τις 14 έως 17 Σεπτεμβρίου 2001 στο Κάστρο της Λαμίας, έλαβε χώρα το Α' Διεθνές Συνεδριο Ρουμελιώτη για τον Πολιτισμό και την Ανάπτυξη, που οργάνωσε το Πνευματικό Κέντρο Ρουμελιωτών. Η όλη εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα: Της Γενικής Γραμματείας Αποδήμου Ελληνισμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και ΤΕΔΚ Φθιώτιδος, και του Δήμου Λαμιέων. Χορηγοί του Συνεδρίου οι Ρουμελιώτες Επιχειρηματίες, πρώτος ο συμπολίτης μας βιομήχανος κ. Ιωάννης Μοσχολιάς, ως και ο επιχειρηματίας Αραχωβίτης κ. Σωκράτης Κόκκαλης.

Ορθό θα ήταν βέβαια να παρατεθεί ολόκληρο το πρόγραμμα των εξήντα ενός (61) ομιλητών, αλλά τούτο λόγω χώρου είναι αδύνατο. Φυσικά θα αξίζει να περιεχθούν στα χέρια του καθενός Ρουμελιώτη τα πρακτικά του Συνεδρίου αυτού, στο οποίο θα περιλαμβάνονται όλες οι εισηγήσεις, που αναφέρθηκαν σε μια ποικιλία θεμάτων, ιστορικών, αρχαιολογικών, πατριωτικών, οικονομικών, περιβαλλοντολογικών, γεωργικών, δασικών, αλλά και κτηνοτροφικών και επιπλέον αυτών εκκλησιαστικών, εκπαιδευτικών, τουριστικών, γεωλογικών, πολιτιστικών, δημογραφικών και άλλων πολλών.

Μεταξύ των ομιλητών είχαν προκριθεί οι εισηγήσεις τριών (4) συμπολιτών μας των καθηγητών κ.κ. Ευθυμίου Π. Παπανικολάου, Νικολάου Μ. Μοσχολιάς, Ευθυμίου Ν. Στοφόρου και του δικηγόρου κ. Δημητρίου Χρ. Χαλατσά. Ατυχώς ο καθηγητής Ευθύμιος Στοφόρος απεβίωσε προ του Συνεδρίου, και η ομιλία του παρελήφθη. Όμως πρέπει να επισημανθεί, ότι παράλληλα με τους Καστελλιωτές εισηγητές, πολύ ενδιαφέροντα θέματα παρουσίασαν ο εκ Γραβιάς αναπληρωτής Καθηγητής Γ.Π.Α. κ. Λεωνίδα Καζακόπουλος, με θέμα «Ο μεταβαλλόμενος χαρακτήρας της γεωργικής αναπτυξιακής διαδικασίας», αλλά και οι εκ Καλοσκοπής, ο καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ταξιάρχης Κόλιας με θέμα «Η Στερεά Ελλάδα κατά τους βυζαντινούς χρόνους» και η Επιμελήτρια Κλασικών Αρχαιοτήτων Πατρών κ. Ερωφίλη Κόλια, η οποία αναφέρθηκε στις «Αρχαιολογικές μαρτυρίες από την περιοχή της Αρχαίας Δωρίδας».

Ας σημειωθεί ότι στα ενδιαμέσους του Συνεδρίου, ύστερα από πρόσκληση του χορηγού του Συνεδρίου συμπολίτη μας κ. Ιωάννη Μοσχολιάς, το Σάββατο 15 Σεπτεμβρίου 2001 στο Ξενοδοχείο «Γαλήνη» των Καμένων Βούρλων κατά τη διάρκεια της δεξίωσης που δόθηκε για τους συνέδρους ο Πρόεδρος του Πνευματικού Κέντρου Ρουμελιωτών κ. Β. Κόκκινος, Επίτιμος Πρόεδρος του Αρείου Πά-

γου, ευχαρίστησε τον συμπατριώτη μας χορηγό κ. Ιωάννη Μοσχολιάς, που χάρις στη γενναιοδωρία του κατέστη δυνατή η πραγματοποίηση του Συνεδρίου.

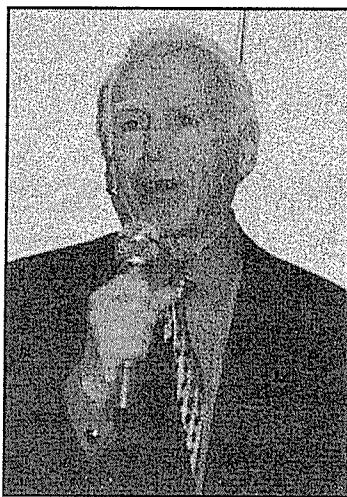
Μετά τον Πρόεδρο του Πνευματικού Κέντρου Ρουμελιωτών σε σύντομη ομιλία - χαιρετισμό ο κ. Μοσχολιάς εξέφρασε ένα μικρό παράπονο της νιότης του και φανερά συγκινημένος, ευχήθηκε ποτέ πια άθλιος δικασμός να μη χωρέσει ανάμεσα στον υπερήφανο λαό της Ρουμελιώτη! Τόνισε πως η γενναία και υπερήφανη ψυχή του Ρουμελιώτη δεν αντέχει αήλικα δικασμούς, αλλά σίγουρα πλέον ψάχνει για περισσότερο αγνό πνευματικό φως, ακόμα ζητώντας επίμονα να μεγαλώσει η αλληλεγγύη μεταξύ μας. Το Α' Διεθνές Συνεδριο φανέρωσε το μέγεθος της προσφοράς των Ρουμελιωτών στις επιστήμες, καθώς και τον ηθικό πλούτο των συμπατριωτών μας, που αποτελεί μια παρηγοριά για τα όσα άκομψα και χυδαία συμβαίνουν γύρω μας. Η ρουμελιώτικη ευπρέπεια, η μεγαλοψυχία και η υπερηφάνεια, στο Συνεδριο ήταν παραδειγματική και ο κ. Μοσχολιάς τελειώνοντας ευχαρίστησε όλους για την συμμετοχή τους.

Η επιτυχία βέβαια του Πρώτου αυτού Συνεδρίου της Ρουμελιώτη υπήρξε πολύ μεγάλη, η δε συρροή προσωπικότητων, επιστημόνων, αλλά και απλών πολιτών ήταν σημαντική, έτσι που να κατακλύζεται η έξοχα διαμορφωμένη αίθουσα του Κάστρου της Λαμίας συνεχώς από τους ακροατές των εισηγήσεων που διατυπώθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του Συνεδρίου.

Η απαρτίωση των παρευρεθέντων στο Συνεδριο κατά τη διάρκεια του, θα απαιτούσε πολλή σελίδες και η εφημερίδα μας δηλώνει αδυναμία σε ένα τέτοιο εγχείρημα. Για την ιστορία όμως, πρέπει να σημειωθεί, ότι εκτός από την Οργανωτική Επιτροπή που την αποτελούσαν ο Πρόεδρος και τα μέλη του Πνευματικού Κέντρου Ρουμελιωτών, μαζί με τον κ. Κάρλο Μπασάκη, στην Τιμητική Επιτροπή του Συνεδρίου συμμετείχαν όλοι οι Μητροπολίτες της Ρουμελιώτης κατ' όλην οι Νομάρχες, ο Περιφερειάρχης Ανατολικής Στερεάς Ελλάδος, ο Δήμαρχος Λαμιέων και οι κ.κ. Ι. Γρίβας, Αθ. Φλώρος, Παύλος Τούτουζας, Γ. Μητσόπουλος, Χρυσάνθος Χρήστου, Ι. Οικονομίου, Γ. Κτισιοπανίδης, Σ. Κυρίτσος, Αθ. Τομαράς, Κυρ. Μητσάκης και Τριαντάφυλλος Παπαναγιώτου.

Ας ευχηθούμε την ίδια επιτυχία να έχουν και τα υπόλοιπα ΠανΡουμελιωτικά Συνέδρια που θα επακολουθήσουν.

Παρακάτω παραθέτουμε τις εισηγήσεις των Καστελλιωτών

Ο χορηγός του Συνεδρίου κ. Ιωάννης Μοσχολιάς

εισηγητών στο Συνεδριο κ.κ. Νικολάου Μ. Μοσχολιάς, Ευθυμίου Π. Παπανικολάου και Δημητρίου Χρ. Χαλατσά.

Η εισήγηση του καθηγητή κ. Νικολάου Μ. Μοσχολιάς έχει ως εξής:

«Κυρίες και Κύριοι, Εξ αρχής θέλω να σας αποκαλύψω τους προβληματισμούς μου καθώς σχεδιάζα το περιεχόμενο της παρούσης εισήγησης.

Ο πρώτος ήταν και παραμένει η χρονική διάρκεια των 15 λεπτών εντός της οποίας πρέπει να ολοκληρώσω το θέμα μου.

Ο δεύτερος έχει να κάνει με το ύψος και το περιεχόμενο της εισήγησης.

Είναι γνωστόν ότι το θέμα προσφέρεται για, την άσκηση κριτικής επί της μέχρι τώρα οικονομικής πολιτικής των Κυβερνήσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη της ΡΟΥΜΕΛΗΣ. Αφήνω αυτή τη «ΧΑΡΑ» της κριτικής στον πολιτικό λόγο των εκπροσώπων του Κοινοβουλίου και των άλλων του είδους ειδικών..

Η εισήγησή μου εδώ σκοπόν έχει να αναδείξει το επιστημονικό περιεχόμενο του όρου «Οικονομική και Κοινωνική Ανάπτυξη», να προσδιορίσει τους άξονες Οικονομικής Ανάπτυξης της Ρουμελιώτης και να οριοθετήσει την διαδικασία πραγματοποίησής αυτής.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Εκλεκτοί Συνεδριοί, Ο ποσοτικός περιορισμός και η ποιοτική ανεπάρκεια των συντελεστών της παραγωγής μαζί με το ανικανοποίητο των ανθρωπίνων αναγκών, διαμορφώνουν το Οικονομικό Πρόβλημα. Το πρόβλημα το οποίο πάντοτε υπήρχε και θα υπάρχει όχι μόνο για να μας βασανίζει, αλλά και για να μας τροφοδοτεί με την ελπίδα και την προσπάθεια για το καλύτερο.

Είναι το πρόβλημα που έχει υπαγορεύσει την παρούσα εισήγηση δια την κατανόηση της οποίας είναι ανάγκη να γίνει σύντομη αναφορά στη Συνάρτηση της Κοινωνικής Ευημερίας, οι παράγοντες της οποίας είναι 1) Η πλήρης απασχόληση των συντελεστών της παραγωγής 2) Η αύξηση του Εθνικού Εισοδήματος 3) Η δικαιοδότης διανομή αυτού και 4) Η προστασία του περιβάλλοντος και μια σειρά άλλων αιτημάτων κοινωνικού και πολιτιστικού περιεχομένου.

Οι αναφερόμενες παράγοντες οι οποίοι και συνιστούν το εννοιολογικό περιεχόμενο του όρου «Οικονομική και Κοινωνική Ανάπτυξη» δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν όλοι συγχρόνως. Αυτός είναι ο λόγος δια τον οποίον διαμορφώνεται κάθε φορά η γνωστή ως όρος «Κλίμαξ Προτεραιότητας» των εκάστοτε προς πραγματοποίηση αιτουμένων.

Για παράδειγμα τούτες τις ημέρες η «Κλίμαξ Προτεραιότητας» περιλαμβάνει την απασχόληση του εργατικού δυναμικού δηλαδή του συντελεστού της παραγωγής «εργασία» την δικαιοδότης διανομή του εθνικού εισοδήματος και την προστασία του περιβάλλοντος.

Είναι χρήσιμο πάντως να γνωρίζουμε ότι μόνον η δημοσία δαπάνη για την δημιουργία θέσεων εργασίας συντελεί στην ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ τη Χώρας ή μιας περιοχής, ενώ η χορήγηση επιδομάτων για την ενίσχυση του εισοδήματος έχει

να κάνει με την έννοια της ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ δηλαδή του Κοινωνικού Κράτους.

Ο Ποσοτικός περιορισμός και η Ποιοτική Ανεπάρκεια των Συντελεστών της Παραγωγής υπαγορεύει την αναζήτηση της βέλτιστης εκ των περισσοτέρων κάθε φορά προτεινόμενων λύσεων προς αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πόρων που κάθε γεωγραφικός χώρος διαθέτει.

Όμως, οι δυσκολίες που το οικονομικό πρόβλημα δημιουργεί σε Εθνικό και σε επίπεδο Περιφέρειας ΔΕΝ αντιμετωπίζονται με συνταγές γενικής εφαρμογής.

Και τούτο, γιατί η Οικονομική Ανάπτυξη είναι το αποτέλεσμα μιας συνεχούς και σκληρής διαδικασίας που παλεύει ανάμεσα σε αντιτιθέμενα οικονομικά συμφέροντα, ανάμεσα στο σήμερα και το αύριο, ανάμεσα στο καλό και το καλύτερο, που παλεύει, λέγω, να συμβιβάσει τα αντιτιθέμενα, μεταξύ των κοινωνικά αιτήματα.

Είναι μια δυναμική διαδικασία που έχει ανάγκη του προσδιορισμού των εννοϊκών παραμέτρων της κάθε περιοχής όπως απόντες διαμορφώνονται μέσα από τον μηχανισμό της ανοιχτής Αγοράς, της Κυβερνητικής παρέμβασης και της διεθνούς οικονομικής συγκυρίας.

Εκλεκτοί Συνεδριοί, Στο χώρο των ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ η επαλήθευση της Ορθότητας των Ιδεών και των Προτάσεων γίνεται δια της διαδικασίας του Πειράματος.

Αντίθετα, στο χώρο των ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ συνενώσας και της ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ όσον οι Υποκειμενικές Αξιολογικές Κρίσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση των ιδεών και των προτάσεων μόνον η συγκριτική έρευνα, είναι αυτή που μας επιτρέπει την συναγωγή συμπερασμάτων περί της ορθότητας ή του λανθασμένου των σχετικών αποφάσεων.

Για παράδειγμα. Η δημοσιονομική συγκριτική και ιστορική ανάλυση, μας πληροφορεί ότι η Ελλάδα απολαμβάνει το μοναδικό «ΙΠΡΟΝΟΜΙΟ» να έχει υποτεθεί τέσσαρες πτωχεύσεις από το 1826 μέχρι το έτος 1932.

Το 1826 μαζί με την έξοδο του Μεσολογγίου και την ανακατάληψη της Αθήνας έχουμε την πρώτη πτώχευση. Ακολουθεί η δεύτερη πτώχευση το έτος 1843.

Το 1893 έχουμε την τρίτη πτώχευση και τέλος το 1932 έχουμε την τετάρτη πτώχευση.

Αλήθεια, ποια άλλη χώρα έτυχε τέτοιας τιμής.....(μέσα στο Ευρωπαϊκό Οικονομικό Γίγνεσθαι), κατά που θα έλεγε ο Καβάφης.

Σε σχέση με τις υποκειμενικές αξιολογικές κρίσεις επί των οικονομικών αποφάσεων και της διπλής ερμηνείας που αυτές

ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2001

Τα αποτελέσματα στο Δήμο Γραβιάς

Τα λάθη για τις εφημερίδες είναι αναπόφευκτα και ανθρώπινα, όπως για τα αποτελέσματα της απογραφής της 18ης Μαρτίου 2001 στον Δήμο Γραβιάς που στο προηγούμενο φύλλο μας δημοσιεύσαμε τα αποτελέσματα της απογραφής του 1991!!

Ξαναδημοσιεύουμε αντίστοιχα τα εξής κατά σειρά του αριθμού των απογραφέντων κατοίκων.

ΔΗΜΟΣ ΓΡΑΒΙΑΣ		1991	2001
Γραβιά (έδρα)		887	894
» »	Καστελλίων	779	697
» »	Μαριοθάτας	539	601
» »	Καλοσκοπής	334	335
» »	Αποστολιάς	204	152
» »	Οινοχωρίου	152	115
» »	Σκλήθρου	152	104
» »	Βάργιανης	117	85

«ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

δέχονται ήτοι του φόγου από τη μία πλευρά και τον επαίνου από την άλλη, παρακαλώ ας παρακολουθήσουμε μαζί την τύχη του Δανείου που έλαβε η Ελλάδα το 1832. Δανείου ανερχομένου εις 60 εκατομμύρια. Χρυσά Φράγκα.

Από το δάνειο αυτό των 60 εκατ. Χρυσών Φράγκων, ποσό 32 εκατ. δόθηκε για έξοδα έκδοσης και τόκους και ακόμη ποσό 14 εκατ. δόθηκε για την συντήρηση του Βαβαρικού Στρατού...και την κάλυψη των εξόδων της Αντιβασιλείας.

Για τις δύο αυτές αιτίες αναλώθηκε δηλαδή ποσοστό 77% του δανείου.

Μέχρις εδώ....

Οσφραίνομαι την αρνητική σας αντίδραση δηλαδή του φόγου για την σύναψη αυτού του δανείου και κυρίως για τον τρόπο διάθεσης του προϊόντος του.

Όμως, ποια είναι η αντίδρασή σας τώρα, καθώς σας θυμίζω, ότι με το υπόλοιπο του δανείου τούτου η Ελλάδα πλήρωσε την Τουρκία για, την εξαγορά της Φθιώτιδος και της Φωκίδος?

Ελπίζω να έγινε απόλυτα κατανοητό ότι στις αποφάσεις οικονομικού περιεχομένου της Πολιτείας ο Φόγος και ο Έπαινος πηγαινούν χέρι - χέρι.

Παρακαλώ, επιτρέψατέ μου τώρα να συμπληρώσω τούτη την σύντομη θεωρητική αναφορά μου με την πιο κάτω παρατήρηση για να περάσω αμέσως μετά στις Προτάσεις μου για τη Οικονομική και Κοινωνική Ανάπτυξη της ΡΟΥΜΕΛΗΣ.

Λέγω, ότι η Ελλάδα μέσα στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ανάγκη αλλά και δικαιούται να αξιώνει την προνομιακή οικονομική μεταχείρισή της για δύο σπουδαιούς λόγους.

Πρώτον, για τις τέσσερες οικονομικές αφυδατώσεις - πτωχεύσεις που υπέστη, μαζί και της επιβολής, του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου δύο χρόνια μετά την πραγματοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων του 1986 Διεθνούς. Οικονομικών αφυδατώσεων λέγω που υπέστη η Ελλάς όχι μόνο από την εσωτερική της κακοδαιμονία αλλά και εκ της συμπεριφοράς των μεγάλων της Ευρώπης Δυνάμεων.

Δεύτερον, γιατί όταν, μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου όταν όλες οι Ευρωπαϊκές χώρες είχαν ριχτεί με πάθος στην αποκατάσταση της οικονομίας των, εμείς ριχτήκαμε με πάθος, ή και για το ορθότερο μας έριξαν με πάθος, στην μεταξύ μας φαγομάρα για τέσσερα χρόνια, 1946-1949.

Στην περίοδο αυτή η Ρούμελη υπέστη τέτοια καταστροφή και τέτοια, ερήμωση ώστε όχι μόνο να είναι δικαιολογημένα τα παράπονά της αλλά να είναι δικαιολογημένη και η αξίωσή της για ξεχωριστή φροντίδα εκ μέρους των εκάστοτε Κυβερνήσεων.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ας δούμε τώρα βάσει ποίων

Ο κ. Νικόλαος Μ. Μοσχολιάς

ουσιαστικών και πρακτικών διαδικασιών θα βελτιώσαμε το επίπεδο Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης της ΡΟΥΜΕΛΗΣ και κυρίως των ορεινών περιοχών αυτής?

Εκλεκτό ακροατήριο, Παρακαλώ σημειώσατε ότι η διαδικασία οικονομικής ανάπτυξης όπως και η διαδικασία λήψης αποφάσεων οικονομικού περιεχομένου διέπονται από τρία βασικά ερωτήματα. Αυτά είναι. Ποίον είναι το υπάρχον. Ποίον είναι το προτεινόμενο πρόσθεμα και τρίτου με ποία διαδικασία θα πραγματοποιηθεί το επιδιωκόμενο.

Θα ασχοληθώ αμέσως τώρα με το προτεινόμενο, δηλαδή με το πρόσθεμα, στο ήδη υπάρχον επίπεδο της Οικονομικής Ανάπτυξης της Ρούμελης.

Θέλω να σημειώσω την σπουδαία, δουλειά που έχει γίνει σε Νομαρχιακό Επίπεδο εν σχέσει με το πρόγραμμα οικονομικής ανάπτυξης των Νομών της Ρούμελης στους δύο κυριότερους και πρόσφορους τομείς ήτοι του Τουριστικού και του Γεωργο-Δασικού.

Για, παράδειγμα αναφέρομαι στην Νομαρχιακή μελέτη του Νομού Φωκίδος με στόχο την ανάπτυξη των ορεινών όγκων με μια σειρά προτάσεων συνδεδεμένων μεταξύ των ώστε να αποτελούν ΕΝ ΟΛΟΝ όπως Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού-Δασικό Χωριό Γκιώνας- Αναρρηγικό Κέντρο Συναίας-Ελεγχόμενη Κυνηγητική Περιοχή ως και συμπλήρωση του οδικού δικτύου μαζί με την επισκευή και κυρίως την διαπλάτυνση του παλαιού.

Την ίδια αξιόλογη προσπάθεια θα συναντήσουμε στις Νομαρχιακές προτάσεις και των άλλων Νομών της Ρούμελης για να έχουμε την επιβεβαίωση για μια ακόμα φορά ότι ο οικονομικός σχεδιασμός βρίσκεται σε πλήρη άνθιση.

Είναι γνωστό ότι της ανθοφορίας ακολουθεί η καρποφορία εμείς δε οι Ρουμελιώτες αυτή αναζητούμε κι' αυτή επιδιώκουμε, την «Καρποφορία».

Όμως, η καρποφορία των Κυβερνητικών σχεδιασμών και των πολιτικών ανακοινώσεων καθώς η εμπειρία μας διδάσκει σε κάποιες περιπτώσεις ουδέποτε πραγματοποιείται ή πραγματοποιείται με σοβαρή χρονική υστέρηση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η περίπτωση

του Μαλιακού Πετάλου.

Το κυρίαρχο πρόβλημα στην διαδικασία της Οικονομικής Ανάπτυξης ήταν πάντοτε ΟΧΙ η εκπόνηση οικονομικών σχεδιασμών ΟΥΤΕ οι Κυβερνητικές αισιόδοξες ανακοινώσεις αλλά η ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ αυτών.

Ανεξάρτητα πάντως από τα όποια δικαιολογημένα παράπονα τα οποία υπάρχουν ο Δημόσιος Τομέας ΣΥΝΟΛΙΚΑ όπως κινητοποιήθηκε από τις εκάστοτε Κυβερνήσεις έχει σπουδαία συντελέσει στην διαμόρφωση του σήμερα σε τρόπο ώστε ΤΟ ΣΗΜΕΡΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ.

Τώρα το Κοινωνικό Αίτημα είναι να κάνουμε το ΑΥΡΙΟ καλύτερο από το ΣΗΜΕΡΑ.

Καθ' όσον αφορά το έτος 2001 και την πενταετία που ακολουθεί σημειώνω ότι, η απορρόφηση των χρημάτων του Γ Πακέτου Κοινοτικής Στήριξης για, την πραγματοποίηση των εθνικών έργων μαζί με τα έργα των Ολυμπιακών Αγώνων της Ελλάδος... με συγχωρείτε της Αθήνας ήθελα να πω... αποτελούν σπουδαίες και ανεπανάληπτες ευκαιρίες για την Ελλάδα γιατί είναι και οι τελευταίες.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο η Ρούμελη περιμένει να δει το κεντρικό οδικό δίκτυο της να συμπληρώνεται και το παλαιό να βελτιώνεται. Η πραγματοποίηση των Έργων του Μαλιακού, η βελτίωση του οδικού άξονα Θηβών -Λειβαδιάς, και εκείνου από το Κάστρο προς Δελφούς, και από Θερμοπύλες προς Γραβιά, Γαλαξίδι, Ναύπακτο και εκείθεν προς Ηγουμενίτσα, η συμπλήρωση και διαπλάτυνση τον άξονα Λαμίας, Καρπενήσι, Αργίτιο για να περιοριστώ μόνο σ' αυτά κρίνονται ως έργα πρώτης προτεραιότητας.

Γνωρίζω το ενδιαφέρον του Περιφερειάρχη της Στερεάς Ελλάδος για την Έναρξη πραγματοποίησης των προχορηματοδοτούμενων-θα έλεγα των προεγκεκριμένων έργων του Γ Πακέτου Κοινοτικής Στήριξης η συνολική δαπάνη των οποίων για, τη Στερεά Ελλάδα ανέρχεται σε 19.928.179.000,00 μεταξύ των οποίων είναι και τινά εκ των προαναφερθέντων ως και άλλων που αφορούν την δασική οδοποιία για την προστασία των δασών από πυρκαγιές.

Είναι αξίο κάθε προσχής το γεγονός, όπως τούτο προκύπτει εκ του Πίνακος της αρμοδίας Υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ότι για την Γεωγραφική έκταση του Νομού Φωκίδος έχουν προβλεφθεί ελάχιστα έργα συνολικής δαπάνης 234 εκατομμυρίων ήτοι μηδαμινό. Ενώ για την Εύβοια, για παράδειγμα το ποσό ανέρχεται σε 2 δις 250 εκατ. Ήτοι δέκα φορές περισσότερα του Νομού Φωκίδος.

Εκ ποίου λόγου η τοιαύτη η διάκριση... ως θα έγραφεν και παλαιός τις πολιτικός..

Τα έργα αυτά και όλα όσα τελικά ενταχθούν στο Πακέτο Στήριξης πρέπει να πραγματοποιηθούν τώρα. Δηλαδή μέσα στην πενταετία που ακολουθεί γιατί μετά αρχίζουν τα δύσκολα.

Αρχίζουν τα δύσκολα γιατί η περίοδος των Πρωτοκόλλων Στήριξης τελειώνει το 2006 και γιατί ακόμα η εποχή της συνεχούς και έντονης Κρατικής παρέμβασης, η εποχή του προστατευτισμού και της κλειστής οικονομίας έχει παρέλθει, ενώ οι θεσμικοί μηχανισμοί οικονομικής δράσεως του Δημοσίου Τομέα έπαυσαν και οι ελάχιστοι που απέμειναν, πολύ σύντομα θα παύσουν να υπάρχουν σαν κυρίαρχα εργαλεία για, την οικονομική ανάπτυξη τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

Τα έσοδα του Δημοσίου εκ της επιχειρηματικής αυτού δράσεως δια μέσω των Μονοπωλιακών Κρατικών επιχειρήσεων έχουν ελαχιστοποιηθεί. Έτσι μονάχα η Φορολογία και ο Δημόσιος Δανεισμός θα αποτελούν τους οικονομικούς πόρους τον Δημόσιου Τομέα στο οικονομικό γίγνεσθαι της χώρας.

Η πιο πάνω ανάλυση οδηγεί στην πρόβλεψη πως εάν δεν ελαχιστοποιηθούν οι μη παραγωγικές δαπάνες του Δημοσίου τα Δημόσια Οικονομικά θα εξελιχθούν κατά τρόπον ανώμαλο. Ο παρουσιαζόμενος ήδη αυξημένος Δημόσιος Δανεισμός σε συνάλλαγμα με την μορφή μακροχρόνιων ομολογιακών δανείων αποτελεί μια πρώτη ένδειξη.

Εκλεκτοί Ρουμελιώτες, Το υπόλοιπο της επενδυτικής δραστηριότητας στη Ρούμελη πέραν των Δημοσίων Επενδύσεων καλείται να τα πραγματοποιήσει ο Ιδιωτικός Τομέας, δηλαδή οι Ρουμελιώτες και εκλεκτοί φίλοι της Ρούμελης.

Υπάρχουν αρκετά στοιχεία για μια καλή προοπτική στο χώρο της Ρούμελης. Είναι για παράδειγμα το ΣΗΜΕΡΑ. Το ΣΗΜΕΡΑ που είναι οικονομικά καλύτερο από το χθές. Είναι η μέχρι τώρα οικονομική ανάπτυξη της ΡΟΥΜΕΛΗΣ ώστε να έχουμε δρόμους με ασφάλτο σε όλα τα χωριά και αυτοκίνητα για να φθάνομε σ' αυτά γρήγορα και άνετα. Τόσο γρήγορα ώστε να θεωρείται η ΛΑΜΙΑ προάστιο των ΑΘΗΝΩΝ. Δεν μας διαφεύγει βέβαια, ότι στη Ορεινή Ρούμελη έχουμε και άλλα ενδιαφέροντα όπως, Εκκλησιές χωρίς Παπάδες και σχολεία χωρίς παιδιά.

Είναι λέγω το σήμερα με το μεγαλύτερο από τον χθες εισόδημα του Έλληνα που του δίνει τώρα πλέον, την δυνατότητα να αναζητήσει και να κατακτήσει και άλλες αξίες πέρα από το ψμί, τη στέγη και την μόρφωση.

Είναι το σήμερα της ανεμελιάς και της ξεκούρασης μαζί και της αναζήτησης του καινούργιου. Του καινούργιου που είναι το παλιό που δεν μας άφησαν να γνωρίσουμε.

Είναι το σήμερα που μας κάνει να είμαστε μαζί εδώ από αγάπη προς τον τόπο και ευγνωμοσύνη στη γη που μας έθρεψε.

Είναι γνωστό ότι το οικονομικό περιβάλλον συνεχώς μεταβάλλεται και ότι οι μέχρι τώρα μεταβολές υπήρξαν επαναστατικές. Για παράδειγμα το 1960

το 51% του ενεργού πληθυσμού της χώρας ησχολείτο με την γεωργία. Το ποσοστό αυτό σήμερα έχει περιορισθεί σε μικρότερο του 20%. Δεδομένου, ότι οι μεταβολές στην μεταποίηση από απόψεως απασχολήσεως του ενεργού πληθυσμού δεν ήταν ουσιαστικές, αβίαστα προκύπτει, ότι ο Τομέας των υπηρεσιών είναι αυτός που συνεχώς διευρύνεται.

Η τελευταία τούτη παρατήρηση μαζί με το συγκριτικό πλεονέκτημα ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ ΜΑΣ ΕΠΙΤΡΕΠΟΥΝ ΝΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΑΞΙΟΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ. ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ.

Ο πρώτος και προσφορότερος σε προσέγγιση άξονας είναι η δημιουργία μονάδων παροχής τουριστικών υπηρεσιών. Χωρίς τη δαπάνη για, επένδυση σε μικρές ξενοδοχειακές μονάδες δεν θα εκδηλωθεί η λεγόμενη ενεργός ζήτηση.

Στην περίπτωση μας είναι η προσφορά που θα δημιουργήσει την ιδική της ζήτηση για ύπνο, φαγητό, διασκέδαση, περίπατο και κάθε λογής άλλη ψυχαγωγία.

Η σταβλισμένη και ελεύθερης βοσκής κτηνοτροφία καθώς και η εκμετάλλευση του Δασικού πλούτου είναι άξονες αναπτυξιακού προσανατολισμού της Κεντρικής ορεινής Ρούμελης.

Κρίνω ότι δεν είναι πλεονασμός το να αναφερθώ και πάλι στο Γ Πακέτο Στήριξης η αξιοποίηση του οποίου πρέπει να έλκει την προσοχή όλων μας και κυρίως των νέων στην ηλικία στους οποίους δίνεται η ευκαιρία να δημιουργήσουν την δική τους επιχείρηση.

Θεωρώ ότι η ενημέρωση του πολίτη επί των δυνατοτήτων που υπάρχουν για, τις ιδιωτικές επενδύσεις με Οικονομική ενίσχυση από το πακέτο στήριξης είναι ελάχιστη μέχρις ανύπαρκτη.

Είναι ανάγκη η Δημόσια Διοίκηση μαζί και όλα τα πολιτικά κόμματα να συστήσουν ομάδες εργασίας ενημέρωσης του πληθυσμού της υπαίθρου για τις προϋποθέσεις, τις ευκαιρίες και τα οικονομικά κίνητρα που προσφέρει το Γ πακέτο στήριξης.

Οι δια του τύπου ανακοινώσεις όπως αυτή του Υπουργείου Γεωργίας για το επιχειρησιακό πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2000-2006 είναι μεν επαρκείς για τους ειδικούς επαγγελματίες του χώρου, που τελικά γίνονται «μεσάζοντες» όχι όμως και για τον υποψήφιο νέο αγρότη προς τον οποίον το πρόγραμμα απευθύνεται.

Η τοπική αυτοδιοίκηση Κύριοι- Κύριοι Νομάρχες καλείται σε σχέση με τούτο το θέμα να αποδείξει τον δημιουργικό προσορισμό της για την οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας.

(Συνέχεια στη σελίδα 6)

(Συνέχεια από τη σελίδα 5)

Πάντως είναι καλό να γνωρίζουμε ότι σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από έντονο ανταγωνισμό άλλοτε θεμιτό και ενίοτε αθέμιτο πάντως δε, πάντοτε άμισο, σε μια εποχή κατά την οποία το οικονομικό γίνεσθαι χαρακτηρίζεται από τον αιφνιδιασμό μέσα σε έναν χωρίς σύνορα οικονομικό χώρο, η επιβίωση της οικονομικής Μονάδας εξαρτάται από την ταχύτητα λήψης των οικονομικών αποφάσεων που στηρίζονται στην πληρέστερη γνώση και πληροφόρηση.

Να γιατί επαναλαμβάνω, ότι είναι ανάγκη και μάλιστα επειγούσα να ενημερωθεί και ο «Επαρχιώτης» για τις ευκαιρίες που προσφέρει το Γ και τελευταίο Πακέτο Κοινωνικής Στήριξης για, την οικονομική ανάπτυξη της χώρας συνεπώς και της Ρουμέλης.

Έχω υποστηρίξει ότι υπανάπτυκτος είναι εκείνος ο οποίος δεν γνωρίζει ποιο είναι το συμφέρον του. Θέλω με τούτο να τονίσω ότι το μακροχρόνιο συμφέρον του κατοίκου της Ρουμέλης βαίνει παράλληλα με εκείνο των κατοίκων των άλλων περιοχών της χώρας και ότι το οικονομικό συμφέρον της χώρας βαίνει παράλληλα με εκείνο των χωρών μελών της Ε. Ένω-

σης.

Είναι ανάγκη να συνειδητοποιήσουμε, όλοι, λέγω όλοι, ότι στην Ευρωπαϊκή ένωση έχει ενταχθεί η χώρα και όχι η Κυβέρνηση.

Φίλοι μου,

Νομίζω ότι ήρθε η ώρα, πριν σας ξεκουράσω με την σιωπή μου, να σας δώσω την πληροφορία λέγοντας ότι η Οικονομική Επιτροπή οτιδήποτε είχε να μας πει για, την Οικονομική Ανάπτυξη το είπε. Ξέχασε πάντως να μας πει η και μας το απέκρυψε σκόπιμα ότι η ανθρώπινη ευτυχία δεν βρίσκεται μονάχα στο μεγάλο εισόδημα, στη συσσώρευση του ατομικού πλούτου και στις άκρατες υλικές απολαύσεις.

Τις περισσότερες φορές η ευτυχία ακουμπά στο χαμόγελο, στον καλό λόγο, στο ενδιαφέρον μας για τον γείτονα, στο σεβασμό της αξιοπρέπειας και της οικογενειακής εστίας του διπλανού μας.

Η νοστιμιά των πραγμάτων γράφει ο Ποιητής δεν βρίσκεται στο περιττό και στο παραπάνω. Στο λιγιστό φωλιάζει και δημιουργεί. Και να που ήρθε η ώρα να θυμηθούμε και το λόγο του κουρασμένου Ρουμेलιώτη Πατέρα.

Δούλευε γιέ μου τη βαριά
Κι' έχω για Σένα βλέψεις

Έχε τα μάτια σου ανοιχτά
Την τέχνη μη μου κλέψεις
Έχε τα μάτια, σου ανοιχτά
την τέχνη μη μου κλέψεις είπεν
ο Σιδεράς στο γιό του κι' εκείνος έφυγε για, την Μεγάλη Πόλη.

Ας πάρουμε λοιπόν το μήνυμα, ότι η οποιαδήποτε προσπάθεια δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας στην ορεινή κυρίως Ρουμέλη δεν θα κάνει τους εκεί κατοίκους ευτυχέστερους και ούτε η παραμονή των νέων ανθρώπων θα εξασφαλισθεί εάν το πλεονέκτημα της απασχόλησης δεν συνοδεύεται και από την διαμόρφωση ενός αποδοτικού περιβάλλοντος ποιότητας ζωής.

Τελευταίο όχι όμως και έσχατο θεωρώ ότι εκδηλώσεις όπως αυτές του Παρόντος Συνεδρίου μας δίνουν την ευκαιρία της μεταξυ μας συνοχής, ενισχύουν την ομαδική Ρουμελιώτικη προσπάθεια, για το καλύτερο, ενδυναμώνουν την ιδέα της επιστροφής στις ρίζες μας και διαμορφώνουν το Μοντέλο Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης με σεβασμό στον άνθρωπο.

Φίλοι μου,
Τούτο το λόγο θα σας πω.
«Τις Ρίζες σας Φροντίστε και Κρατήστε»

Σας ευχαριστώ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΛΙΠΑΝΣΗ ΤΩΝ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ευθύμιος Π. Παπανικολάου, τ. Δ/ντής Ερευνών (Ερευνητής Α), Ινστιτούτο Βιολογίας Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δημόκριτος», 15310 Αγία Παρασκευή Αττικής

Εισαγωγή

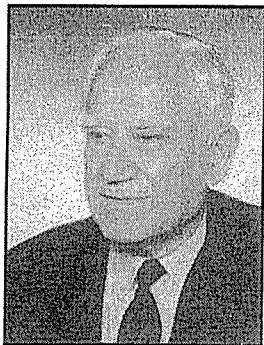
Με τον όρο «λίπανση καλλιεργειών» εννοούμε την προσθήκη στο έδαφος θρεπτικών στοιχείων τα οποία αυτό δεν μπορεί να παρέξει σε επαρκείς, για τις αναπτυσσόμενες καλλιέργειες, ποσότητες, ώστε να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενες υψηλές αποδόσεις. Τα θρεπτικά στοιχεία προστίθενται σε μορφή χημικά (χημικά λιπάσματα) και οργανικά (κόπρος, κομπόστες, κλωρά λίπανση).

Τα χημικά λιπάσματα είναι ουσίες γνωστής χημικής σύστασης και υψηλού βαθμού καθαρότητας και περιέχουν διάφορα θρεπτικά στοιχεία απαραίτητα για την ανάπτυξη των φυτών. Τα πλέον συνηθισμένα λιπάσματα είναι τα αζωτούχα (θειική αμμωνία, νιτρική αμμωνία, ουρία, νίτρο κιλής), τα φωσφορικά (απλό και τριπλό υπερφωσφορικό) και τα καλιούχα, που είναι γνωστά ως απλά λιπάσματα. Πέραν αυτών υπάρχουν και λιπάσματα που περιέχουν δύο ή περισσότερα απ' τα ανωτέρω στοιχεία καθώς και λιπάσματα που περιέχουν άλλα στοιχεία και χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων.

Τα οργανικά λιπάσματα, πέρα απ' τα θρεπτικά στοιχεία που περιέχουν σε πολύ χαμηλότερα ποσοστά, περιέχουν και μεγάλα ποσά οργανικής ουσίας η οποία δεν είναι σαφώς καθορισμένης χημικής σύστασης και τα καθιστά περισσότερο δύσχροστα. Ομως παρουσιάζουν το πλεονέκτημα να αυξάνουν σημαντικά τη βιολογική δραστηριότητα του εδάφους και να βελτιώνουν τη δομή του τόσο στα βαριά (αργιλώδη) όσο και στα ελαφρά (αμμόδη) εδάφη.

Λιποποίηση θρεπτικών στοιχείων

Ορισμοί- Γενικά στοιχεία
Η αποτελεσματικότητα λιπάν-

σεως των καλλιεργειών συνδέεται άμεσα με την αποτελεσματική αξιοποίηση των θρεπτικών στοιχείων του λιπάσματος. Το πλέον σύνθετο στοιχείο της αποτελεσματικότητας αποτελεί η παραγωγή της καλλιέργειας. Ομως και τα ποσά των θρεπτικών στοιχείων που αξιοποιήθηκαν από την καλλιέργεια είναι αξιόπιστα κριτήρια, κυρίως όταν αυτά σχετίζονται με την παραγωγή (έμμεσος προσδιορισμός αποτελεσματικότητας). Άμεσες πληροφορίες για την αξιοποίηση των διαφόρων θρεπτικών στοιχείων δίνει η χρησιμοποίηση επιστημονικών λιπασμάτων (ισοτοπική μεθοδολογία).

Τα λιπάσματα προστιθέμενα στο έδαφος υφίστανται διάφορες μετατροπές (κατακρήμνιση, προσρόφηση, οξειδωση, αναγωγή κλπ), οι οποίες επηρεάζουν τη διαθεσιμότητα των διαφόρων θρεπτικών στοιχείων και την αξιοποίησή τους από τα φυτά.

Η αξιοποίηση των θρεπτικών στοιχείων του λιπάσματος επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες και κυρίως από τα χαρακτηριστικά της καλλιέργειας (απαιτήσεις σε θρεπτικά στοιχεία, χαρακτηριστικά των ριζών κλπ), τα χαρακτηριστικά του εδάφους (φυσικές, χημικές και βιολογικές ιδιότητες), τα χαρακτηριστικά του λιπάσματος, και τις ακολουθούμενες γεωργικές πρακτικές. Σε ό,τι αφορά καλλιέρ-

γειες και εδάφη, για να μπορεί να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα μιας λιπάνσεως είναι απαραίτητα: 1. Η πειραματική καλλιέργεια να αναπτυχθεί σε έδαφος που επιτρέπει σημαντική ανταπόκριση στο θρεπτικό στοιχείο που μελετάται και 2. Το θρεπτικό στοιχείο να είναι ο κύριος παράγοντας που περιορίζει την ανάπτυξη της καλλιέργειας.

Οροι που χρησιμοποιούνται στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας είναι:

- α. Αγρονομική αποτελεσματικότητα
- β. Φυσιολογική αποτελεσματικότητα
- γ. Αποτελεσματικότητα ανακτίσεως

Λιποποίηση από τα σιτηρά της χώρας μας

Για τη χώρα μας η αποτελεσματικότητα λιπάνσεως των σιτηρών έχει μελετηθεί σε τετραετή πειραματισμό υπαίθρου κατά την περίοδο 1983-1987 (Σιμώνης 1991). Οι καλλιέργειες που μελετήθηκαν ήταν σίτος (μαλακός και σκληρός), κριθά και αραβόσιτος.

Λιποποίηση Ν και Ρ από καλλιέργειες της χώρας μας

Η χρήση επιστημονικών λιπασμάτων για τη μελέτη διαφόρων προβλημάτων λιπάνσεως των καλλιεργειών είχε απασχολήσει το Εργαστήριο Εδαφολογίας και Θρέψεως Φυτών του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δημόκριτος» για 10 και πλέον έτη. Η προσπάθεια ξεκίνησε με τη συμμετοχή σε ένα διεθνές πρόγραμμα λιπάνσεως ψυχανθών για καρπό, υπό τη αιγίδα του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (Δ.Ο.Α.Ε.) το 1972, και συνεχίστηκε με καλλιέργειες που παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τη χώρα μας. Ο πειραματισμός, σχεδόν στο σύνολό του, ήταν πειραματι-

σμός υπαίθρου και, λόγω της φύσεως και του υψηλού κόστους του, έγινε κατά το πλείστον σε κρατικά αγροκτήματα σε συνεργασία με τα κατά τόπους ιδρύματα γεωργικής έρευνας. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο εξοπλισμός και μεγάλο μέρος των επιστημονικών λιπασμάτων κορηγήθηκαν από το Δ.Ο.Α.Ε. μέσω ερευνητικών προγραμμάτων και του Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας.

Οι μεταβλητές που μελετήθηκαν είναι: ποσόν, μορφή και χρόνος εφαρμογής Ν, ποσόν και μέθοδος τοποθέτησης Ρ, αλληλεπίδραση Ν και Ρ, διαφυλλική και μέσω του εδάφους εφαρμογή Ν, και επίδραση τους στην παραγωγή και αξιοποίηση των λιπασμάτων.

Ακολουθούν τα κύρια ευρήματα κατά καλλιέργεια.

α. Ψυχανθή για καρπό (φασόλια, σόγια)

Αναφορικά με το ποσόν του Ν μόνο η υψηλή δόση ουρίας (120 kg.N. Ha⁻¹) έδωσε σημαντική αύξηση στην παραγωγή. Υπήρξαν όμως σημαντικές διαφορές στην αξιοποίηση των λιπασμάτων, με την καλύτερη αξιοποίηση (Σ.Α.=47-53%), όταν το λίπασμα εφαρμόστηκε δύο εβδομάδες πριν από την άνθηση, ενώ εφαρμογή του στο τέλος της ανθίσεως έδωσε Σ.Α.=18-19%. Η ανωτέρω τάση επιβεβαιώθηκε σε δύο ακόμα πειράματα (Papanicolaou et al. 1977a).

Η λίπανση με Ρ (80 kg P205H₄) δεν επηρέασε σημαντικά την παραγωγή, και παρότι η αξιοποίησή του ήταν πολύ χαμηλή, οι διαφορές μεταξύ των μεταχειρίσεων αναφορικά με τον Σ.Α. ήταν πολύ σημαντικές.

Η εφαρμογή του λιπάσματος σε ζώνη, 4 cm κάτω και 4 cm δίπλα από τη γραμμή σποράς, έδωσε το μεγαλύτερο συντελεστή αξιοποιήσεως (P^f=14% και Σ.Α.=5,2%) ενώ η επιφανειακή διασπορά έδωσε τον μικρότερο (P^f=3,1% και Σ.Α.1,35%) συντελεστή (Papanicolaou et al. 1977b).

Η διαφυλλική εφαρμογή ουρίας δεν επηρέασε σημαντικά την παραγωγή των φασολιών ενώ επηρέασε αρνητικά την παραγωγή σόγιας (εγκαύματα). Ομως ο συντελεστής αξιοποιήσεως του λιπάσματος ήταν οι υψηλότεροι και στις δύο περιπτώσεις και κυμάνθηκαν μεταξύ 50 και 71%. Εφαρμογή πριν από τη σπορά έδωσε Σ.Α.=11,4% για τη σόγια και Σ.Α.=22,7% για τα φασόλια, ενώ εφαρμογή ζώνη κατά τη διάρκεια της αναπτύξεως έδωσε τιμές Σ.Α.=48,1% για τη σόγια και Σ.Α.=22% για τα φασόλια (Papanicolaou et al. 1979).

β. Βαμβάκι

Εφαρμογή Ν επηρέασε ευνοϊκά την παραγωγή μόνο όταν οι καιρικές συνθήκες ήταν ευνοϊκές. Ασυνήθως υψηλές βροχοπτώσεις είχαν σαν αποτέλεσμα αυξημένη βλάστηση και καθυστέρηση στο χρόνο ωριμάνσεως των καρπών.

αποτελέσματα την περιορισμένη ή δυσμενή ανταπόκριση στην αζωτούχο λίπανση. ανταπόκριση στο Ρ ήταν μικρή καθώς και μικρός ήταν ο συντελεστής αξιοποιήσεως. Αναφορικά με την αξιοποίηση των διαφόρων μορφών Ν, η αξιοποίηση των νιτρικών ήταν σε όλες τις περιπτώσεις καλύτερη από αυτή της αμμωνίας (υψηλότερες τιμές Σ.Α. νιτρικών 56-58% και αμμωνίας 22-31%). Η αξιοποίηση της ουρίας ήταν παρόμοια με την της αμμωνίας όταν εφαρμόστηκε πριν από την σπορά (βασικά λίπανση)

και παρόμοια με την των νιτρικών όταν εφαρμόστηκε επιφανειακά ή διαφυλλικά. Η υπερκοπή των νιτρικών ήταν εμφανής ακόμα και στις περιπτώσεις που η εφαρμογή των λιπασμάτων έγινε πριν από τη σπορά. Αντίθετα εφαρμογή της θειικής αμμωνίας επιφανειακά έδωσε συγκριτικά, πολύ χαμηλό συντελεστή αξιοποιήσεως (Skarliou et al 1979 και 1987).

γ. Ζαχαρότευτλα

Εφαρμογή του Ρ επηρέασε ευνοϊκά το ωπό βάρους και την περιεκτικότητα σε Ρ των φυτικών μερών κατά τα πρώτα στάδια αναπτύξεως της καλλιέργειας. Εφαρμογή του Ρ κατά ζώνες, ανεξάρτητα από το βάθος τοποθέτησεως, είχε ευνοϊκότερη επίδραση στην περιεκτικότητα των φυτικών μερών σε Ρ από ό,τι η επιφανειακή εφαρμογή και ενσωμάτωση. Επί πλέον τοποθέτηση του λιπάσματος κατά ζώνες έδωσε πάντα σημαντικά μεγαλύτερη τιμή Ρ^f από ό,τι η επιφανειακή διασπορά και ενσωμάτωση. Αναφορικά με την αξιοποίηση των διαφόρων πηγών Ν ο συντελεστής αξιοποιήσεως του νιτρικού νατρίου ήταν 30,8%, της θειικής αμμωνίας 24,3% και της ουρίας 22,7%. Σε ό,τι αφορά το νιτρικό αμμώνιο ο Σ.Α. των νιτρικών ιόντων ήταν 27,0% και των ιόντων αμμωνίου 18,8%. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο όλον αυτό τον τριετή πειραματισμό η επίδραση στην παραγωγή ριζών, ζάχαρης κ.λπ. δεν ήταν σημαντική (Papanicolaou et al. 1982).

δ. Αραβόσιτος

Σε πειραματισμό υπαίθρου στο Σ. Γ. Ε. Βαρδατών και θερμοκηπίου στο Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δημόκριτος» εφαρμογή μόνο Ρ δεν είχε επίδραση στην παραγωγή αραβόσιτου ενώ εφαρμογή Ν ή Ν και Ρ είχε σημαντική επίδραση. Οι διάφορες μορφές Ν, μέθοδοι τοποθέτησεως και χρόνος εφαρμογής του Ν στα πειράματα υπαίθρου δεν είχαν σημαντική επίδραση στην παραγωγή. Παρουσία του Ν είχε ευνοϊκή επίδραση στην αξιοποίηση του Ρ και αντιστρόφως παρουσία του Ρ στην αξιοποίηση του Ν.

Οι συντελεστές αξιοποιήσεως του Ν επηρεάστηκαν από τη μορφή του λιπάσματος από τη μέθοδο και το χρόνο εφαρμογής αυτού, με μεγαλύτερη αξιοποίηση, περί το 58%, για το νιτρικό νάτριο και νιτρική αμμωνία και περί το 39% για τη θειική αμμωνία και την ουρία, των οποίων η εφαρμογή έγινε 10 εβδομάδες μετά τη σπορά. Ομως εδώ υπάρχει και μια εξαίρεση. Κατά την εγκατάσταση των πειράματος του 1979 και μετά την προσθήκη των λιπασμάτων ακολούθησε ραγδαία βροχοπτώση με αποτέλεσμα να καθυστερήσει η σπορά του πειραματικού κατά 15 ημέρες και συνέπεια η νιτρική μορφή να δώσει το χαμηλότερο συντελεστή αξιοποιήσεως (11-12%) έναντι του 23-24% της αμμωνιακής. Επίσης πρέπει να σημειωθεί ότι η δυνατότητα που δίνει η χρήση ¹⁵N να ξεχωρίσουν στην καλλιέργεια το Ν του λιπάσματος από το Ν του εδάφους έδειξε ότι λίπανση της καλλιέργειας με 120 kg N. Ha⁻¹ είχε σαν συνέπεια να αυξηθεί στην καλλιέργεια το ποσόν του Ν που προέρχεται από το έδαφος κατά 33-35% (Papanicolaou et al. 1983 και 1985).

Στον πολυετή πειραματισμό υπαίθρου στην Κοπάδα είναι εμφανής η θετική επίδραση που εξασκει η παρουσία και ποσότητα του Ρ στην αξιοποίηση του Ν,

(Συνέχεια στη σελίδα 7)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΛΙΠΑΝΣΗ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

(Συνέχεια από τη σελίδα 6)
καθώς επίσης η μείωση του Σ.Α. στις μεγάλες δόσεις του Ν (Σκάρλου κ.α. 1994).

ε. Εσπεριδοειδή

Ο πειραματισμός έγινε σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Υποτροπικών Φυτών και Ελαίας στα Χανιά. Από τους τρόπους εφαρμογής του λιπάσματος η διαφυλλική εφαρμογή της ουρίας, συγκρινόμενη με τη μέση του εδάφους εφαρμογή, έδωσε πολύ μεγαλύτερο συντελεστή αξιοποίησης του Ν τόσο σε προκαταρκτικό στάδιο όσο και σε δύο πειράματα, παρότι στο ένα από τα πειράματα η διαφυλλική εφαρμογή της ουρίας είχε δυσμενή επίδραση στην παραγωγή και προκάλεσε έντονα συμπτώματα τοξικότητας στα δέντρα. Με όλα τα ταύτα νομίζω πως η διαφυλλική εφαρμογή προσεκτικά εφαρμοζόμενη με τους ψεκασμούς για την καταπολέμηση των ασθενειών και εντόμων, μπορεί να αμβλύνει υπάρχοντα σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα (νιτρικά υπογειών υδάτων) χωρίς επιπρόσθετη δαπάνη. Αναφορικά με την εφαρμογή των λιπασμάτων μέσω του εδάφους, η νιτρική αμμωνία, εφαρμοζόμενη κατά τα μέσα Μαΐου, με Σ.Α. =38,6%, φαίνεται πως υπερέρχει έναντι της θετικής αμμωνίας και της ουρίας με Σ.Α. 30,8 και 26,1 αντίστοιχα (Papanicolaou 1981, Papanicolaou et al. 1988).

στ. Υπολειμματικά δόση Ν-σιτηρά

Σε μελέτη υπολειμματικής δόσεως του Ν μελετήθηκε η επίδραση που εξασκεί η προσθήκη Ν στην πρώτη καλλιέργεια (Ζαχαρότευτλα) πάνω στην ανάπτυξη και παραγωγή της δεύτερης καλλιέργειας σε αμειψιοπορές ζαχαρότευτλασίτου. Μελετήθηκαν τρεις μορφές (θετική αμμωνία, νιτρική αμμωνία και ουρία) σε δύο επίπεδα (60 και 180 Kg.Na⁻¹). Η προσθήκη των λιπασμάτων έγινε προ της σποράς των τεύτλων. Στη δεύτερη καλλιέργεια έγινε λίπανση με 120 kgN.Na⁻¹ σε μορφή θετικής αμμωνίας.

Η αντίδραση του σίτου σε αζωτούχο λίπανση (120 kg N. Na⁻¹) ήταν σημαντική ενώ οι διαφορές μεταξύ των μεταχειρίσεων δεν ήταν σημαντικές, παρότι το άζωτο που προερχόταν από τη λίπανση της προηγούμενης καλλιέργειας των τεύτλων κυμαινόταν μεταξύ 0,80 και 3,94 Kg N.Na⁻¹, και οι διαφορές μεταξύ των δύο επιπέδων λιπάνσεως στα τεύτλα ήταν σημαντικές (Παπανικολάου κ.α. 1993). Υπο-

λειμματικά δόση του Ν μελετήθηκε και στις αμειψιοπορές σίτος-επίσπορος αραβόσιτος και αραβόσιτος-σίτος, με ευρήματα που είναι σε καλή συμφωνία με τα ανωτέρω (Skarlou et al. 1988).

Πρέπει να σημειωθεί ότι η αξιοποίηση του Ν του λιπάσματος από την καλλιέργεια του σίτου κυμάνθηκε μεταξύ 19 και 29% (μ.ο. 24,17%) και ότι τα στοιχεία αυτά είναι σε ικανοποιητική συμφωνία με άλλες εργασίες (Apostolakis et al. 1982, 1983, Καραγιάννη - Χρήστου κ.α. 1994).

Συμπεράσματα

Εκ των ανωτέρω δεδομένων είναι εμφανής η επίδραση των διαφόρων παραμέτρων (είδος, μορφή και ποσό λιπάσματος, χρόνος εφαρμογής και τρόπος τοποθετήσεώς του) στην παραγωγή της καλλιέργειας και την αξιοποίηση του λιπάσματος. Ειδικότερα είναι εμφανής:

1. Η καλύτερη αξιοποίηση των νιτρικών έναντι των αμμωνιακών. Όμως τα νιτρικά δεν προσροφώνται στην επιφάνεια των κολλοειδών του εδάφους και εκπλύνονται εύκολα προς τα βαθύτερα στρώματα, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι η χρήση των γίνεται με περισκεψη, ήτοι αποφεύγονται οι αρδεύσεις με μεγάλες ποσότητες ύδατος και η χρήση των γίνεται με μεγάλη προσοχή στα ελαφρά (αμμώδη) εδάφη.

2. Η μειωμένη αγρονομική αποτελεσματικότητα στις υψηλές δόσεις λιπάνσεως. Άρα συνιστάται η αποφυγή πολύ υψηλών δόσεων λιπασμάτων για λόγους οικονομικούς και προστασίας περιβάλλοντος.

3. Η καλύτερη αξιοποίηση των διαφυλλικά εφαρμοζομένων λιπασμάτων από φασόλια, σόγια και εσπεριδοειδή. Για τα τελευταία ενδείκνυται να εξετασθεί η κάλυψη μέρους των αναγκών σε Ν μέσω διαφυλλικών λιπάνσεων, σε συνδυασμό με την καταπολέμηση διαφόρων ασθενειών και εντόμων.

4. Η υπεροχή της γραμμικής τοποθετήσεως Ρ σε φασόλια και ζαχαρότευτλα.

5. Η θετική επίδραση των Ν στην αξιοποίηση των Ρ και αντιστρόφως για καλλιέργεια αραβόσιτου.

6. Γενικότερο συμπέρασμα απ' την εισήγηση είναι ότι η επιδιωκόμενη με την ισοτοπική μέθοδο αποτελεσματική αξιοποίηση των λιπασμάτων έχει πολύ μεγάλη σημασία για την αγροτική οικονομία αλλά και για την

προστασία του περιβάλλοντος αφού οι υψηλοί συντελεστές αξιοποίησης των λιπασμάτων τους οποίους επιδιώκουμε συνεπάγονται εφαρμογή μικρότερων ποσοτήτων λιπασμάτων στην καλλιέργεια με ευμενείς συνέπειες στο κόστος παραγωγής, και σημαντική μείωση των καταλοίπων των λιπασμάτων (ρύπων) στο έδαφος, με ευεργετικές συνέπειες στην ποιότητα του περιβάλλοντος. (ποιότητα υπογείων υδάτων).

Αναφορικά με τα οργανικά λιπάσματα το πρόβλημα είναι περισσότερο πολύπλοκο αφού πέρα απ' το αμμωνιακό και νιτρικό Ν, περιλαμβάνουν και πιο πολύπλοκες ενώσεις (αμινοξέα, πρωτεΐνες χημικές ενώσεις), η αξιοποίηση των οποίων επηρεάζεται σημαντικά απ' τους παράγοντες που αναφέρθηκαν ανωτέρω. Σε σχέση με την ποιότητα των προϊόντων θέλω να σημειώσω ότι αυτά κατά τη γνώμη μου έχει σχέση με την σωστή χρησιμοποίηση των λιπασμάτων, χημικών ή οργανικών και όχι με το αν τα λιπάσματα είναι οργανικά ή χημικά και ότι ενίοτε η ευμενής κρίση για τα οργανικά λιπάσματα είναι απόρροια και της νοσταλγίας για τη «νοστιμιά του λιγοστού μεσ' το παραπάνισο» όπως γράφει και ο σύγχρονος ποιητής. Είς το σημείο αυτό πρέπει να σας ενημερώσω ότι τα φυτά αναπτύσσονται θαυμάσια όχι μόνον απουσία οργανικής ουσίας αλλά και απουσία εδάφους, σε θρεπτικά διαλύματα. Και αυτό έχει εφαρμοσθεί ευρύτατα πριν από πολλές δεκαετίες (Arnon D.I. 1961) κυρίως σε μελέτες που αναφέρονται στην ανακάλυψη των στοιχείων που είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη των φυτών. Μάλιστα με μεγάλη ευχαρίστηση διεπίστωση προσφάτως ότι η τεχνική αυτή των θρεπτικών διαλυμάτων, η οποία δεν δημιουργεί οποιοδήποτε πρόβλημα στο περιβάλλον, διδάσκεται και εφαρμόζεται στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Καθηγητής κ. Γ. Μαυρογιαννόπουλος).

Κλείνοντας τη σύντομη ομιλία μου θέλω να σημειώσω ότι τα περισσότερα απ' τα πειράματα που ανέφερα πραγματοποιήθηκαν στο Νομό Φθιώτιδας και δη στο Σταθμό Γεωργικής Έρευνας Βαρδατών Φθιώτιδας, και θεωρώ υποχρέωσή μου να εκφράσω και από τη θέση αυτή την εκτίμησή μου και ευχαριστίες μου προς το τότε προσωπικό του Σταθμού και τον Διευθυντή του κ. Νικόλαο Κατράνη.

Συνέδριο η εκλεκτή επιστήμη αρχαιολόγος συμπολίτης μας Κα Ερωφίλη Κόλια, Επιμελήτρια Κλασικών Αρχαιοτήτων Πατρών, η οποία υπολαμβάνει εισηγούμενη μετά από εμένα. Θα ήθελα παρεμπιπτόντως να υπογραμμίσω μόνο δύο σημεία που αφορούν στη Δωρική Τετράπολη και γενικότερα στην Δωρίδα. Το πρώτο είναι ότι το ηλεγόμενο και υποστηριζόμενο, ότι οι Δωριείς με την κάθοδό τους μπήκαν σαν σφήνα ανάμεσα στην Αρχαία Λοκρίδα, την οποία διεχώρησαν μάλιστα στα δύο, ήτοι στην Οπουντία ή Επικνημίδεια Λοκρίδα και εις την των Οζοιών ή Εσπερίων ή Επιζεφυρίων Λοκρών, δεν είναι αληθές, διότι σύμφωνα με τον Ηρόδοτο, πριν από την κάθοδο των Δωριέων, μετά τα Τρώϊκά, το χώρο αυτό τον κατείχαν οι Δρύπονες, τους οποίους εξετόπισαν οι Δωριείς, όπως εκείνοι παλαιότερα κατερχόμενοι από την Πίνδο εξετόπισαν τους προϋπάρχοντες Πεθασγούς. Το δεύτερο σημείο που θα ήθελα να υπογραμμίσω, αφορά αυτή καθ' εαυτή την Κάθοδο των Δωριέων. Οι νεώτερες έρευνες καταδείχνουν, ότι δεν έγινε κάποια κάθοδος συγκροτημένη, αλλά με την παρατηρηθείσα τότε αραίωση του πληθυσμού, μετά το γκρέμισμα του Μυκηναϊκού Κόσμου, σιγά-σιγά άρχισαν να κατέρχονται κύματα - κύματα οι Δωριείς και κατελάμβαναν τις ερημωμένες περιοχές και έτσι κατέλαβαν και τη Δωρίδα, απ' όπου αναδιοργανώθηκαν, από τη Ναύπακτο πέρασαν στην Πελοπόννησο και έφτασαν ως τη Σπάρτη. Γι' αυτό οι Σπαρτιάτες τη Δωρίδα θεωρούσαν Μητρόπολή τους. Όσο για τον σίδηρο που υποστηρίζεται παλιότερα, ότι τον έφεραν κατερχόμενοι οι Δωριείς και ότι ήταν το νέο όπλο τους, κι αυτό δεν είναι αληθές, διότι αποδείχτηκε από τις νεώτερες έρευνες, ότι οι Μυκηναίοι χρησιμοποιούσαν σιδηρά εργαλεία ακόμα από τον δωδέκατο π.χ. αιώνα. Ας αρχίσουμε όμως απ' τις πρώτες τις Βορεινές Φωκικές πόλεις. Πρώτη Φωκική πόλη, ξεκινώντας απ' το Βορρά είναι η **Χαράδρα**, η οποία βρισκόταν όπου η σημερινή Μαργιοδάτα, όπως ακριβέστατα και τεκμηριωμένα την προσδιόρισε ο I.B. Tillard σε μια μοναδική μονογραφία στα 1910. Ο Ομηρος δεν την μνημονεύει καν, αλλά ο Ηρόδοτος την περιλαμβάνει μέσα στις Φωκικές πόλεις, που κατερχόμενες το 480 π.Χ. οι ορδές του Ξέρξη την κατέκαυσαν. Αντίθετα ο Πausanias της αφιερώνει μικρή περιγραφή, παρατηρώντας, ότι είναι κτισμένη πάνω σε ψηλό γκρεμό και οι άνθρωποι έχουν δυσκολίες με το πόσιμο νερό,

το οποίο παίρνουν από τον ποταμό Χάραδρο, από τον οποίο πήρε και το όνομά της, κατεβαίνοντας ως αυτόν τρία περίπου στάδια. Στην αγορά της υπήρχαν βωμοί των ηλεγόμενων ηρώων, τους οποίους άλλοι θεωρούσαν βωμούς των Διοσκούρων και άλλοι των τοπικών ηρώων. Σε μικρή απόσταση προχωρώντας προς Ανατολάς, ευρίσκετο η αρχαία πόλη **Λιθαία ή Λιθαιον** κατά τον Πτολεμαίο και απέχει από τη Χαράδρα περίπου είκοσι δύο στάδια, δηλαδή λίγο περισσότερα από τέσσερα χιλιόμετρα. Στον κατάλογο «των νεών» στο Β' της Ιλιάδος, ο Ομηρος την αναφέρει ως πόλη «πηνίς επί Κηφισού», ενώ ο ύμνος στον Απόλλωνα περιγράφει, πως ο Κηφισός «Λιθαίηθεν προχέει καθήϊρον ύδωρ». Ευρίσκετο όπου και η σημερινή Λιθαία, Κάτω Αγόριανη. Στην πόλη υπήρχε θέατρο, αγορά και λουτρό, καθώς και ένα ιερό του Απόλλωνα και ένα της Αρτεμης με αγάλματα όρθια αττικής κατασκευής από πεντελικό μάρμαρο. Εκεί ήταν και είναι οι πηγές του Κηφισού. Και το νερό καθώς πηγάζει, ιδιαίτερα το μεσημέρι, όπως περιγράφει ο Pausanias, βγάζει ένα ήχο που θα μπορούσε κανείς να το παρομοιάσει με μούγκρισμα ταύρου. Προχωρώντας δέκα περίπου στάδια, δηλαδή περί τα δύο χιλιόμετρα, συναντούμε την πόλη **Έρωκον ή Έρωκος**, η οποία ήταν κτισμένη όπου η σημερινή Ποθύδροσος. Είχε ιερό αφιερωμένο στη Δήμητρα και τη Πατρεία την ασκούσαν οι γυναίκες, όπως φαίνεται από τα ευρήματα που ήρθαν στο φως, και είναι κι αυτή μία από τις Φωκικές πόλεις που κατέκαυσε κατερχόμενος ο Ξέρξης το 480 π.Χ. Προχωρώντας Ανατολικά σε μικρή απόσταση από τη Λιθαία κατά τον Pausanias, έκειτο η αρχαία **Αμφίκλεια**, Βορειοδυτικά από το σημερινό χωριό Δαδί, που έχει μετονομαστεί σε Αμφίκλεια. Στην κορυφή του λόφου, όπου η σημερινή εκκλησία της Παναγίας, ευρίσκετο ιερό αφιερωμένο στον Διόνυσο. Έχουν ευρεθεί και επιγραφές και άλλα ευρήματα που προδίδουν πόλη ακμάζουσα, η οποία επίσης είχε κατακαεί από τον Ξέρξη κατά την εκστρατεία του 480 π.Χ. Απέναντι ακριβώς και σε απόσταση δεκαπέντε σταδίων, ήτοι κτισμένο το Τιβρώνιον, του οποίου τα ερείπια ευρίσκονται Βορειοανατολικά από την Αμφίκλεια, μετά το πέρασμα της σιδηροδρομικής γραμμής και του Πανασσού, του οποίου Τιβρώνιου το όνομα πήρε το βορειότερα ευρισκόμενο χωριό (Συνέχεια στη σελίδα 8)

«Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΤΗΣ ΦΩΚΙΔΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΩΡΙΚΗΣ ΤΕΤΡΑΠΟΛΗΣ»

Εισήγηση του κ. Δημητρίου Χαλατσά

Το θέμα μας είναι πολύ μεγάλο, ύστερα μάλιστα από την κλασική μονογραφία του F. Schöber το 1924 με τον τίτλο «ΦΩΚΙΣ», και ο χρόνος που μας διατίθεται πάρα πολύ μικρός. Θα προσπαθήσουμε όμως, όσο είναι δυνατόν πιο συνοπτικά, να σταθούμε στα χαρακτηριστικά της κάθε μιας Φωκικής πόλεως, στηριγμένοι σε τέσσερις βασικές πηγές, αναφερόμενοι στους αρχαίους συγγραφείς: Τον Ομηρο, τον Ηρόδοτο, τον Pausanias και τον Στράβωνα. Αυτό δε σημαίνει, ότι θα παραγνωρίσουμε τη συμβολή

των νεωτέρων ιστορικών, αρχαιολόγων, περιηγητών και ερευνητών, όπου χρειάζεται. Κατ' αρχήν η αρχαία Φωκίδα δεν ευρίσκεται μέσα στα όρια του σημερινού Νομού Φωκίδος, αλλά είναι ακριβώς ο χώρος γύρω από τον Πανασσό, με μικρή επέκταση προς τα ανατολικά μέχρι τα όρια της Βοιωτίας, περίπου κοντά στη Χαιρώνεια. Για την ευκολία της αναφοράς μας, ας χωρίσουμε τις αρχαίες πόλεις της, σε όσες ήταν κτισμένες στο βόρειο τμήμα του Πανασσού και σε εκείνες που ήταν κτισμένες

στο Νότιο και Ανατολικό του τμήμα. Καλύτερα θα ήταν, εκ προοιμίου να διορθωθεί ο τίτλος της εισήγησής, δηλαδή αντί του «Ιστορική Γεωγραφία των πόλεων της Φωκίδος και της Δωρικής Τετράπολης» να προσαρμοσθεί και να βελτιωθεί ως εξής: «Ιστορική Γεωγραφία και Τοπογραφία των Φωκικών Πόλεων», γιατί κυρίως η Εισήγηση θα εντοπισθεί στην τοπογραφία τους. Με την ευκαιρία σημειώνουμε, ότι δεν θα γίνει λόγος για τις Δωρικές Πόλεις της Δωρικής Τετράπολης, γιατί γι' αυτές θα απασχολήσει το

ΧΡΗΜΑΤΑ ΜΑΣ ΑΠΕΣΤΕΙΛΑΝ

	Δρχ.
Τσακρής Ηλίας Ευθυμ. Αθήνα	5.000
Λαζαρίμου Αναστασία Θεοδώρ. Πειραιάς	5.000
Λαζαρίμος Ανάργυρος Θεοδώρ. Πειραιάς	5.000
Γκόλφη Αξεξάνδρα Γραβιά	5.000
Μοσχολιός Κώστας Νικολ. Αθήνα, στη μνήμη Ηλία Χ. Ζεϊνη	20.000
Μοσχολιός Κώστας Νικολ. Αθήνα, στη μνήμη Ντίνας Ι. Παπανικολάου	20.000
Παπανικολάου - Αναστασίου Βιβή Αθήνα	10.000
Παναγιώτα Δημ. Λεζα, Γλυφάδα	10.000
Κώστας Βέλλιος, Αγία Παρασκευή	5.000
Ελένη Σπέντζου - Κουτρούμπα, Αθήνα	10.000
Βούλα Καίλη - Μπάκα, Γραβιά	5.000
Χαράλαμπος Γ. Δερμάνης, Καστέλλια	5.000
Στέλλα Κοτσίκη, Κηφισιά	10.000

«Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΤΗΣ ΦΩΚΙΔΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΩΡΙΚΗΣ ΤΕΤΡΑΠΟΛΗΣ»

(Συνέχεια από τη σελίδα 7)

Ντερνίτσα, με τις μετονομασίες που έγιναν μεταγενέστερα από το Ελληνικό Κράτος. Είκοσι στάδια από το Τίθρωνιο Δυτικά, στις νότιες υπώρειες του Καλλιδρόμου, ευρίσκεται η **Δρυμαία** ή **Ναυβολλεία** κοντά στο σημερινό χωριό Γλυφύσια, το οποίο πήρε το όνομά της. Έχουν έρθει σε φως πολλά ευρήματα, αρχαιολογικά κείμενα και επιγραφές. Είναι επιγραφικά μαρτυρημένη η πλατεία του Ασκληπείου, αλλά κυρίως η Δρυμαία είναι γνωστή για την μεγάλη επιγραφή που είναι εντοιχισμένη στην εκκλησία της, στην οποία αναφέρεται συμφωνία των Δρυμίων με τις πόλεις της Οίτης. Στην πόλη υπήρχε παλιό ιερό της Θεομοφόρου Δήμητρας με λίθινο άγαλμα που παρίστανε όρθια τη θεά, και εκεί προς τιμήν της ετελείτο κάθε χρόνο η εορτή των Θεομοφορίων. Η Δρυμαία με την κάθοδο του Ξέρξη είχε την ίδια τύχη με τις άλλες Φωκικές πόλεις, παραδοθείσα στις φλόγες. Προχωρώντας Ανατολικά, πριν φτάσουμε στην Τιθορέα, ακριβώς απέναντι, εκεί όπου σήμερα υπάρχουν αρχαία λείψανα κοντά στο χωριό Μόδι, τοποθετείται η Φωκική πόλη **Λέδων** και μάλιστα φέρεται με δύο οικισμούς. Η Τιθορέα ευρίσκεται όπου και το σημερινό χωριό Άνω Τιθορέα (πρώην Βελίτσα). Παλαιότερα ονομαζόταν **Νέων** ή **Νεών** ή και **Τιθόρα**. Έχουν βρεθεί μέχρι σήμερα πολλές επιγραφές, αλλά και άλλα αρχαιολογικά ευρήματα, που δείχνουν ότι η Τιθορέα κατελήγετο ανάμεσα στις επίσης ευημερούσες πόλεις. Είχε θέατρο, αγορά, ένα άησος αφιερωμένο στην Αθηνά με ναό και άγαλμά της. Επίσης υπήρχε ο τάφος της Αντιόπης και του Φώκου, του γενάρχη των Φωκίων. Σε απόσταση εβδομήντα σταδίων από την Τιθορέα ήτο θεμελιωμένος ναός του Ασκληπείου, στον περίβολο του οποίου υπήρχαν κατοικίες για τους προσερχομένους ικέτες και στη μέση του περιβόλου, όπου ο ναός, υπήρχε και το άγαλμά του λίθινο ύψους πάνω από δύο πόδια και παραπλευρώς του αγάλματος μία κλίνη. Σε απόσταση σαράντα σταδίων από το Ασκληπείο, υπήρχε περίβολος και άδυτο ιερό της Ισίδος, όπου γίνονταν και τελετές απελευθερώσεως των δούλων. Οι πανηγυρισμοί στο άδυτο της Ισίδος γίνονταν δύο φορές το χρόνο. Απέναντι ακριβώς από την Τιθορέα και σε απόσταση από την Αμφίκλεια εκατόν ογδόντα σταδίων, ήταν χτισμένη η μεγαλύτερη, αλλά και η πιο πλούσια Φωκική πόλη, η **Ελάτεια** νοτιότερα του σημερινού χωριού Δραχμάνι, το οποίο έχει μετονομαστεί σε Ελάτεια. Στην επιδρομή του Ξέρξη κατεκεί μαζί με τις άλλες Φωκικές πόλεις. Είχε τιμήσει με άγαλμα το τέκνο της Μνησίβουλο που χρημάτισε αθηναίος και Ολυ-

μπιονίκης, αλλά και γενναίος στρατηγός, που οργάνωσε τους κατοίκους της κατά των Κοστοβόκων, οι οποίοι επιτέθηκαν να την λεηλατήσουν. Είχε περικαλλή αγορά με τη στήλη και την εικόνα του Έφατου θεμελιωτή της, ναό αφιερωμένο στον Ασκληπείο με άγαλμά του, θέατρο και χάλκινο άγαλμα της Αθηνάς. Είκοσι περίπου στάδια μακριά από την αρχαία Ελάτεια ευρίσκεται το ιερό της Κραναίας Αθηνάς. Ανατολικότερα δε και σε μικρή απόσταση δεξιά και αριστερά του σημερινού χωριού Έξαρχος, κάτω από το όρος Χλωμόν, ευρίσκονται τα ερείπια των αρχαίων πόλεων της **Υάμπολης** και των **Αβών**. Και οι δύο κατακράθηκαν με την επιδρομή του Ξέρξη το 480 π.Χ. και αργότερα από τον Φίλιππο. Η Υάμπολη είχε βουλευτήριο, μία αρχαία αγορά, αλλά και θέατρο και ιερό αφιερωμένο στην Αρτεμη, όπου γιορταζόταν η μεγάλη γιορτή των Ελαφιβολίων. Όσο για τις Αβες, αυτή εθεωρείτο πόλη ιερή του Απόλλωνα όπου υπήρχε και το Μαντείο των Αβών, αρχαιότερο και από το Δελφικό Μαντείο. Στο ναό του Απόλλωνα, είχαν στηθεί αγάλματα του θεού, της Λητούς και της Αρτέμιδας και η πόλη διέθετε καλή αγορά και θέατρο. Πλησίον του Αγίου Κωνσταντίνου των Καμμένων Βουρλών υπήρχε η μικρή πόλη **Δαφνούς**. Η πόλη αυτή εφερέτο ως Φωκική, αλλά είχε καταστραφεί από τους σεισμούς. Νότια από τις δύο αυτές πόλεις κοντά, όπου το σημερινό χωριό Ανθοχώρι (Μπέησοι), κοντά στον Κηφισό ποταμό και κάτω από το όρος Ηδύλιον, ήταν χτισμένη η πόλη **Παραποτάμιοι** που την κατέστρεψε και αυτή ο Ξέρξης. Απέναντι, όπου το χωριό Αγία Μαρίνα, υπήρχε μικρός οικισμός της αρχαίας Φωκίδος με το όνομα **Τρωνίς**. Πλευρίζοντας προς τα Νότια τον Παρνασσό, κοντά στην Κωμόπολη της Δαυλίας, υπήρχε η Φωκική πόλη **Δαυλίας**, που ήταν η δεύτερη μετά τον Πανοπέα. Η Δαυλίας αναφέρεται από τον Ομηρο, αλλά και από τον Ηρόδοτο από αυτές που κατέκαυσε ο Ξέρξης, όπου υπήρχε ιερό της Αθηνάς με παλαιό άγαλμα, αλλά και ξόανο. Πολλές επιγραφές, κτερίσματα και άλλα αγγεία έχουν ευρεθεί, που καταδείχνουν τον ρόλο και τη σημασία που έπαιξε η Δαυλίας στην ιστορία της Φωκίδας. Εικοσιεφτά στάδια νοτιότερα, εκεί που ευρίσκεται το σημερινό χωριό Άγιος Βλάσης, ευρίσκεται η Φωκική πόλη **Πανοπέως**, η οποία ήταν η μεγαλύτερη και την οποία μνημονεύει και ο Ομηρος, όπου εβασίλευσε τότε ο Ιφίτος, και ο γιος του Σχέδιος έλαβε μέρος στην εκστρατεία κατά της Τροίας. Ο Πασανιάς δεν την θεωρεί πόλη, γιατί δεν είχε ούτε οικοδομήματα για τους άρχοντες, ούτε γυμναστήριο, ούτε θέατρο, ούτε α-

γορά, ούτε νερό να κατεβαίνει σε κρήνη. Κοντά στα βιοτικά σύνορα βρισκόταν η Φωκική **Τραχίς** που την κατέσκαψε ο Ξέρξης. Πλευρίζοντας πλέον Νότια τον Παρνασσό από την Δαυλίδα μέσω της Σχιστής οδού (σημερινού Ζεμενού), οδηγούμεθα προς τους Δελφούς. Προηγουμένως όμως νοτιότερα σε μικρή απόσταση προς τα Νοτιοανατολικά της Μονής του Οσίου Λουκά, υπάρχουν τα ερείπια της Φωκικής πόλεως **Στίρις** ή **Στειρίς**, όπου υπήρχε ιερό της Δήμητρας που ονομαζόταν Στιρίτης με άγαλμά της από πεντελικό μάρμαρο που παρίστανε τη θεά να κρατεί δάδες και δίπλα απ' αυτό υπήρχε και άλλο άγαλμα περιβλημένο με ταινίες από τα πιο αρχαία που υπήρχαν για τη Δήμητρα. Και Ασκληπείο υπήρχε εκεί, όπου είναι χτισμένη η Μονή του Οσίου Λουκά. Κοντά στο χωριό Κυριάκι υπήρχε μικρός Φωκικός οικισμός το **Θαυγόνιον**. Προχωρώντας Δυτικότερα, εκεί που ευρίσκεται το σημερινό Δίστομο, υπήρχε στην αρχαιότητα η Φωκική πόλη **Άμβροσος** ή **Άμβρυσος**. Είχε διπλό τείχος, αγορά όχι μεγάλη με ανδριάντες μαρμαρίνους στημένους μέσα σ' αυτή. Νοτιότερα και παραθαλάσσια, παράπλευρα από την παραλία του Διστόμου ήταν η **Αντίκυρα**, παραθαλάσσια με το ιερό της Αρτεμης της ονομαζόμενης Δικτυναίας Το άγαλμά της ήταν από αιγινίτικο μαύρο μάρμαρο. Κατά τον Πausανία ο Όμηρος την φέρει με το όνομα **Κυπρίσος**, αλλά όπως παρατηρείται και στα ομηρικά χρόνια φερόταν με το ίδιο όνομα Αντίκυρα. Νοτιότερα ευρίσκεται η πόλη **Μεδεών**, εκεί όπου σήμερα είναι ο οικισμός των Ασπρων Σπιτιών. Κοντά δε στο χωριό Χώστια ευρίσκεται η Φωκική πόλη **Βούλης**, που οι κάτοικοί της ήσαν αλλεΐς, αλλά και παραγωγό της βαφής πορφύρα. Είχε δύο ναούς της Αρτεμης και του Διανύσου με ξύλινα αγάλματα μέσα σ' αυτούς. Από τη σχιστή οδό, πριν φθάσουμε στους Δελφούς ήταν χτισμένη η πόλη **Ανεμώρεια** κοντά στη σημερινή Αράχωβα. Πλησίον δε της Δεσφίνας η πόλη **Εχεδάμεια** που καταστράφηκε κατά τον Φωκικό πόλεμο. Νοτιότερα των Δελφών η **Κρίσσα**, όπου το χωριό Χρισσό και παραθαλάσσια το επίνειο των Δελφών η **Κίρρα** με ναό του Απόλλωνα της Αρτεμης και της Λητούς με υπερφυσικού μεγέθους αγάλματα αττικής τέχνης. Στις φωκικές πόλεις αναφέρεται και ο μικρός οικισμός **Οπισθομάραθος**. Αυτές είναι οι Φωκικές πόλεις με την σημερινή τους τοπογραφία. Για τους Δελφούς με το παλαιοίον όνομα **Πυθώ** και το Μαντείο δεν μπορεί να γίνει λόγος, διότι και η πιο σύντομη αναφορά θα απαιτούσε σε διάρκεια ολόκληρο το πρωϊνό.

Λάμπρος Αθανασόπουλος
Φυσιοθεραπευτής
Πτυχιούχος
Πανεπιστημιακής
Σχολής Ρώμης
Studio: Κων/νου Αθανάτου 70 Άνω Γλυφάδα
Τηλ. 010 - 960220
Κιν. 0945-140814

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ
ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ Γ. ΧΑΜΗΛΟΥ
Οδός ΕΥΦΡΟΝΙΟΥ 66-68 ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ
ΤΗΛ. 7248.546 - 7240.502
ΠΕΡΙΟΧΗ CARAVEL HOTEL

ΟΙ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΤΕΣ ΣΤΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Στα εκπαιδευτικά ιδρύματα επέτυχαν οι κάτωθι Καστελλιώτες.

- 1.- **Αθανασία Αντ. Μακρή**, στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο Αθηνών (Τμήμα Αρχιτεκτονικής).
- 2.- **Ελένη Ζαχ. Μακρή**, στη Γυμναστική Ακαδημία (Τ.Ε.Ε.Φ.Α.) Θεσσαλονίκης.
- 3.- **Ιωάννης Αντ. Μακρής** στα Τ.Ε.Ι. Πειραιώς (Τμήμα Πληροφορικής).
- 4.- **Παναγιώτα Αναστ. Λευκαδίτη** στη Σχολή Καλών Τεχνών Πολυτεχνείου Θεσσαλονίκης.
- 5.- **Φανή Νικολάου Βεϊνη**, κόρη της Μαρίας Δήμου, στο Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 6.- **Ελευθερία Πετ. Πεισιτή**, κόρη της Ν. Παπανικολάου στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο Αθηνών (Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών).
- 7.- **Παναγιώτης Δημ. Χουλιάρας** στα Τ.Ε.Ι. Λάρισας (Τμήμα Μηχανολογίας).
- 8.- **Βελισσάριος Γεωργ. Πράσας**, εγγονός της Αλεξάνδρας Νικ. Τσάκαλου, στο Τ.Ε.Ι. Πατρών (Τμήμα Ανακαινίσεως και Αποκατάστασης Κτιρίων).
- 9.- **Αλίκη Κων. Βελλίου**, στη Σχολή Εφηρμοσμένα Μαθηματικά και Φυσικές Επιστήμες Ε.Μ.Π.
- 10.- **Ελισσάβη Δημ. Βελλίου**, στην Αγγλική Φιλολογία Θεσ/νίκης.

ΠΡΩΤΕΥΣΑΝ ΟΙ

- 1.- **Χρήστος Χαρ. Πέτρου**, στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- 2.- **Ειρήνη Γεωρ. Βελλίου**, στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Τμήμα Χημικών - Μηχανικών).
- 3.- **Φλώρα Κων. Κατσογιάννη**, εγγονή του Δημητρίου Γεωργίου, στην Κτηνιατρική Θεσσαλονίκης.

Ο ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΕΡΜΑΝΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

Μουσειολόγο-Συντηρήτρια τελέσει Μέλος και Πρόεδρος πολλών Ερευνητικών Ομάδων Εργασίας ή Επιστημονικών Επιτροπών και έχει τιμηθεί με τον τίτλο του "Fellow". Από το 1999 εκπροσωπεί τη χώρα μας στο Συμβούλιο της Διεθνούς Ένωσης Γεωδαισιών.

Έχει διδάξει πολλά και διαφορετικά αντικείμενα, κυρίως στο ΑΠΘ, αλλά και στο Πολυτεχνείο Κρήτης και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Τώρα διδάσκει τα μαθήματα «Διαστημικές Μέθοδοι της Γεωδαισίας και της Γεωδυναμικής - GPS», «Φασματικές Μέθοδοι και Σήματα», σε προπτυχιακό και σειρά μαθημάτων σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Στο εξωτερικό έχει διδάξει στο Στρατιωτικό Πανεπιστήμιο του Μονάχου, στο Πανεπιστήμιο του Κάλγκαρου στον Καναδά, στο Πανεπιστήμιο Ιμπαράκι στην Ιαπωνία και στο Πολυτεχνείο του Μιλάνου. Έχει δώσει μεγάλο αριθμό διαλέξεων σε πολλά Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα του εξωτερικού. Πολλοί μαθητές του είναι σήμερα μέλη ΔΕΠ σε ΑΕΙ της χώρας μας, αρκετοί από αυτούς στη βαθμίδα του Καθηγητή.

Έχει δημοσιεύσει περίπου 70 επιστημονικές εργασίες και 9 βιβλία.

Έχει εργαστεί ως "expert" της Διεθνούς Τράπεζας, με αντικείμενο την οργάνωση Πανεπιστημιακών σπουδών.

Υπήρξε ο πρώτος Γενικός Διευθυντής της ΕΡΤ στην Βόρεια Ελλάδα όπου, μεταξύ άλλων, οργάνωσε και ξεκίνησε τη λειτουργία της ΕΡΤ3.

Έχει διατελέσει, επίσης Πρόεδρος της Επιτροπής Ηλεκτρονικών Υπολογιστών του Αριστοτελείου.

Είναι παντρεμένος με την

Μουσειολόγο-Συντηρήτρια έργων τέχνης Ελένη Δερμάνη και η κόρη του Άννα Δερμάνη, είναι διακεκριμένη αρίστη με διεθνή βραβεία και υποτροφίες.

Είναι γυιός του Αλεξάνδρου Δερμάνη (Χλωμίσιος) που αναζητήσε καλλίτερη τύχη στην Θεσσαλονίκη όπου δημιούργησε την οικογένειά του, αλλά ποτέ δεν ξέχασε το χωριό μας και περνούσε τις καλοκαιρινές διακοπές οικογενειακά.

Τα παιδιά του έχουν έντονες τις εικόνες του χωριού μας και συχνά μας επισκέπτονται οπότε οι υποχρεώσεις τους το επιτρέπουν. Αλλωστε στενοί συγγενείς -πρωτοξάδερφα- όπως ο Τάκης Σ. Σίμος ή η Δροσούλα Αθ. Μακρή αλλά και φίλοι τους υποδέχονται.

Εμείς οι Χλωμίσιοι είμαστε ιδιαίτερα υπερήφανοι που ο Αθανάσιος Αλεξ. Δερμάνης είναι ένας επιτυχημένος επιστήμονας.

Αθαν. Γραμματικός

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Στις 24 Οκτωβρίου 2001 στην αίθουσα «Δελφοί» του Πνευματικού Κέντρου των Ρουμελιωτών έλαβε χώρα πανηγυρική εκδήλωση για την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου του 1940. Μετά την επιμνημόσυνη δέηση προ του μεγάλου Κέντρου στο «Μνημείο του Τσολιά» και την κατάθεση στεφάνων, επακολούθησαν σύνομοι καιρετισμοί του Προέδρου κ. Β. Κόκκινου και ομιλία του μέλους του Δ.Σ. του Πνευματικού Κέντρου Ρουμελιωτών κ. Γ. Γραμματικά με θέμα «Οι πάγιες παλικές επεκτατικές βλέψεις και η επίθεση της 28ης Οκτωβρίου». Η τελετή έκλεισε με δημοτικούς χορούς από το εκλεκτό χορευτικό συγκρότημα Μενδενίτσας.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΡΑΒΙΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 3)
τοπογραφικά έχουμε για τη Δωρική Τετράπολη τόσους προσδιορισμούς όσοι και οι ερευνητές. Λέγει ο Στράβων: «Υπέρεται η Πίνδος του Ερινεού, παραρρεί δι' αυτήν ομώνυμος ποταμός εμβάλλων εις τον Κηφισόν ου πολύ της Λιλαίας άπωθεν». Μας λέγει δηλαδή, ότι η Πύδνα ή Ακύρας ευρίσκειται παραπάνω από τον Ερινεό, και ότι παραπλεύει απ' αυτές ομώνυμος ποταμός, ο Πίνδος, ι-του κύνεται στον Κηφισό της Ατλαίας. Το πρώτο συμπέρασμα είναι ότι παραπάνω από τον Ερινεό, ευρίσκειται η Πύδνα, άρα είναι και οι δύο προς την αυτή πλευρά, αφού ρέει παραλλήλως προς αυτές ο Πίνδος, που συγχέεται με τον Κηφισό της Λιλαίας. Στην αυτή γραμμή, παράλληλα προς τον Πίνδο των αρχαίων, ευρίσκονται τα ερείπια του Παλαιοκάστρου Λυκόρραχης, λίγο απομακρυσμένα από τον Πίνδο, επίσης τα ερείπια στο νεκροταφείο της Παναγίας των Καστελλίων, ακόμη τα ερείπια του Πύργου και το επάνω του Οικοχωρίου. Επίσης ένα χωριό του Θουκυδίδη μας εντοπίζει το Κυτίνιο, ότι ευρίσκειται ευθύς αμέσως μόλις εξέλθει κανείς από την Χαράδρα του Ποταμού της Γραβιάς, ότι το συναντά, έχοντας δεξιά τον Παρνασσό. Η σύγχυση ως προς τον τοπικό προσδιορισμό τελευταία επεκτάθηκε, μετά την ανεύρεση δύο ψηφισμάτων της πόλεως του Κυτίνιου, εντοκισμένων στον Άγιο Γεώργιο Παλαιοχωρίου, που επίσης στη θέση «Μάρμαρα» ευρίσκονται λείψανα αρχαίου τείχους και που τελευταία η διάνοιξη της τάφρου, για τη διέλευση του αγωγού του υγραερίου, έφερε στο φως ορισμένα ευρήματα. Η προηγούμενη ένδειξη με τα ψηφίσματα, έδωσε αφορμή στον Γάλλο αρχαιολόγο Ντενίς Ρουσέ, να τοποθετήσει το Κυτίνιο στο Παλαιοχώρι και μάλιστα στη θέση «Μάρμαρα», δικαιολογούμενος, όσον αφορά το σαφές χωριό του Θουκυδίδη, ότι και πάλι ο Παρνασσός πέφτει δεξιά. Ο προσδιορισμός αυτός πρέπει να είναι λανθασμένος, πρώτον διότι από τα παλαιά χρόνια συνθηζόταν να λεηλατούνται οι πέτρες των αρχαίων μνημείων, προκειμένου να χρησιμεύσουν ως αγκωνάρια σε νέα οικοδομήματα, όπως σε εκκλησίες ή άλλα κτίρια και προφανώς αυτοί οι λίθοι με τα ψηφίσματα, μεταφέρθηκαν από το Παλαιοκάστρο Χλωμού, όπου έγκειτο κατά την πιο έγκυρη γνώμη το Κυτίνιο το Δωρικό. Δεύτερος λόγος και ουσιαστικός είναι, το ότι ο δρόμος που ακολούθησε ο Δημο-

σθένης, ο στρατηγός των Αθηναιών, είναι μέσα από τη χαράδρα του ποταμού της Γραβιάς, αμέσως δε με την έξοδό του συνήντησε το Κυτίνιο, έχοντας δεξιά τον Παρνασσό. Ο τρίτος λόγος είναι, ότι ο δρόμος από το Κυτίνιο οδηγούσε παραπλεύρως του Παρνασσού στις υπόλοιπες Φωκικές πόλεις, Χαράδρα, Ερωκον, Δρυμαία, Αμφικλεία και όχι παραπλεύρως του Καλλιδρόμου, όπου ευρίσκειται η θέση «Μάρμαρα» και τα εκεί ερείπια. Το τέταρτο και σπουδαιότερο είναι, το ότι η απόσταση του Παλαιοχωρίου από τα υπόλοιπα γειτονιάζοντα ερείπια της περιοχής Καστελλίων μέσα στη Δωρική Κοιλιάδα, απέχει πάνω από μία ώρα με τα πόδια, ενώ η Δωρική Τετράπολη αποτελούσε «Κοινόν των Δωριέων» και η μια ήταν πλάι στην άλλη.

Υστερα απ' αυτά ο πιθανότερος τοπικός προσδιορισμός της Δωρικής Τετράπολης με όλες τις δέουσες επιφυλάξεις είναι το Κυτίνιο να βρισκόταν στο Παλαιοκάστρο Χλωμού, ο Ερινεός στον χώρο της Παναγίας του νεκροταφείου Καστελλίων η Πίνδος ή Ακύρας στη θέση «Πύργος», το Βοιόν στη θέση του Ανω Καστελλίου και η εκτός της τοπικής Τετράπολης Δρυόπη στον χώρο του Οικοχωρίου.

Με την ευκαιρία μπορούμε να αναφερθούμε οκεικά και στη δράση των Δωριέων. Εκτός από την μνεία που τους γίνεται ως αντιπροσώπων κυρίως στις επιγραφές των Δελφών, τελευταία είδαν το φως και δύο επιγραφικά ευρήματα, τα οποία είναι χαρακτηριστικά της κοινωνικής και πολιτικής ζωής τους. Προηγουμένως ας σταθούμε και ας κάνουμε λόγο για την αφθονία των ευρεθέντων αρχαίων νομισμάτων στους χώρους της Δωρικής Τετράπολης και της Δρυόπης Θεσσαλικών, Βοιωτικών, Φωκικών και Μακεδονικών, διότι οι Δωριείς δεν έκοψαν δικό τους νόμισμα και ακόμη πολλών μεταγενεστέρων ρωμαϊκών, βυζαντινών, φραγκικών, ακόμη και τουρκικών. Χαρακτηριστικό είναι και οι τάφοι που βρέθηκαν πλησίον του Πύργου στη θέση «Λογγές» με διάφορα κτερίσματα και αγγεία, εκτός της «Τρούπης» με τους τέσσερες σκαλιστούς τάφους μέσα στο βράχο, οι οποίοι βέβαια έχουν συληθεί ακόμη από τα προϊστορικά χρόνια. Άλλοι τάφοι και νεκροταφεία ολόκληρο έχουν επισημανθεί στην περιοχή του Παλαιοκάστρου Λυκόρραχης, όπου παλιότερα βρέθηκε και ακρωτηριασμένο αγαλματίδιο εφήβου, το οποίο βέβαια έγινε αντικείμενο συναλλαγής προφανώς των αρχαιοκαπών. Πολλές επιγραφές έχουν επίσης ευρεθεί και στους χώρους της Δωρικής Τετράπολης, αλλά και της Δρυόπης (Οικοχωρίου) ως επίσης και λάρνακες, αγγεία, κ.λ.π. Από τις επιγραφές οι σημαντικότερες είναι δύο: Η μία που αποκαλύφθηκε το 1965 στο Λιτώο στη πόλη του Ξάνθου στην Λυκία της Μ. Ασίας (3ος π.Χ. αιώνας) και η άλλη το 1953 στον Αϊ Γιάννη της Γραβιάς (2ος π.Χ. αιώνας κατά πάσα πιθανότητα). Η πρώτη η οποία έχει 110 σειρές αναφέρεται στην επίσκεψη αντιπροσωπείας της πόλεως του Κυτίνιου της μεγα-

λύτερης πόλεως από την Δωρική Τετράπολη, στον Ξάνθο την μεγαλύτερη πόλη της Λυκίας για να ζητήσει αρωγή για την ανοικοδόμηση των τειχών, του Κυτίνιου που γκρέμισε τελικά ο Αντίγονος Δόσος το 222 π.Χ. και που προηγουμένως είχαν εξαρθρωθεί από τον μεγάλο σεισμό του 228 - 224 π.Χ. Οι Κυτίνιοι απευθύνονται στους αδελφούς Ξάνθιους, εν ονόματι της κοινής δωρικής καταγωγής τους. Οι Κυτίνιοι βοηθήθηκαν ελάχιστα από την Αιτωλική Συμμαχία και από την Αμφικιονία, της οποίας αποτελούσαν μέλη και κατέφυγαν σε έρρανο μεταξύ των Δωριέων της Δυτικής Μ. Ασίας. Οι Ξάνθιοι όμως, ευρισκόμενοι και αυτοί σε δύσκολη θέση, εξηγούν, γιατί δεν είναι καθόλου σε καλύτερη κατάσταση και επειδή δεν μπορούν να αφήσουν τους Κυτίνιους να φύγουν με άδεια χέρια, από ένα δάνειο που είχαν πάρει οι ίδιοι για χρέη τους, τους δίδουν πεντακόσιες δραχμές, για να ανακατασκευάσουν τα τείχη τους και τους τιμούν με την φιλοξενία τους καλώντας τους σε δείπνο. Η άλλη επιγραφή του Αϊ Γιάννη Γραβιάς αναφέρεται στην απελευθέρωση δούλης. Στον χώρο αυτό υπήρχε, όπως φαίνεται Σεράπιον, δηλαδή ιερό αφιερωμένο στη θεότητα του Βαβυλωνιακού Σέραπι. Τα ιερά αυτά λειτουργούσαν ως είδος μοναστηρίων συνήθως εκτός της πόλεως, όπου οι ιερείς εθεράπευαν την ιατρική και πολλοί ήταν οι προσερχόμενοι ασθενείς για να τύχουν περιθάλψεων. Με άλλα λόγια ήταν υποτυπώδη νοσοκομεία μεγάλης χρήσεως και απηχίσεως την εποχή εκείνη, και είχαν τον χαρακτήρα αφιερωμένων στον θεό θεραπευτηρίων με κλινικές προεκτάσεις. Είναι γνωστός ο θεσμός της δουλείας, ο οποίος πέρασε από πολλές φάσεις και μεταβολές στον αρχαίο κόσμο και ιδιαίτερα στην πανάρχαια Ελλάδα, όπου αποτελούσε, ουσιαστικά κοινωνικό φαινόμενο. Ο κύριος είχε πάνω στον δούλο του απόλυτη εξουσία και μπορούσε να τον τιμωρήσει και να τον φονεύσει ακόμα. Δεν ήτο όμως σπάνιο το φαινόμενο της απελευθέρωσης δούλου, κατά την οποία ο ιδιοκτήτης του χάριζε την ελευθερία δωρεάν ή με την πληρωμή κάποιου ποσού. Η νέα κατάσταση που περιερχόταν ο δούλος λεγόταν απελευθερία. Οι διατυπώσεις της απελευθέρωσης γίνονταν επίσημα και γραπτά στην αγορά της πόλεως ή σε άλλον δημόσιο χώρο. Εδώ στην επιγραφή που βρέθηκε στον Αϊ Γιάννη Γραβιάς, η οποία έχει δέκα τέσσερες σειρές, γίνεται η απελευθέρωση δούλης και διατυπώνονται, γραπτά οι συμφωνίες μεταξύ του ιδιοκτήτη ο οποίος ελέγγο Αλέξων και της απελευθερωμένης, η οποία ελέγγο Πίστα. Οι άλλες επιγραφές που βρέθηκαν στο νεκροταφείο του Παλαιοκάστρου Λυκόρραχης, έχουν συνταχθεί σε προελληνική γραφή προφανώς, και ασφαλώς στο μέλλον θα γίνουν αντικείμενα φαρδιάς έρευνας από τους αρχαιολόγους και τους λοιπούς επιστήμονες και ερευνητές.

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΡΑΧΗΣ

Προς
Τα «Καστελλιώτικα Νέα»
Πήρα το 16ο φύλλο της εφημερίδας και σας ευχαριστώ.

Μας θυπωσε πολύ η ξαφνική απώλεια του φίλου και εκλεκτού τέκνου των Καστελλίων του καθηγητή Ευθυμίου Στοφόρου. Η ήξη συλλυπητήρια είναι αδύναμη για να εκφράσουμε τα αισθήματά μας. Όχι μονάχα μας κατέκτησε και σαν επιστήμονας και σαν άνθρωπος αληθιά δύσκολα μπορεί να καθηφθεί το κενό, που άφησε στην επιστήμη, στα Καστελλία και σ' όλη την περιοχή.

Επί τέλους η προτομή του ήρωα Δημήτρη Σταθοπούλου και η τελετή των αποκαλυπτηρίων ανοίγει τον δρόμο της δικαίωσης του απελευθερωτικού αγώνα και των θυσιών των Ελλήνων πατριωτών στη διάρκεια της γερμανοϊταλικής κατοχής.

Τα Καστελλία κατόρθωσαν, με το υψηλό πνευματικό δυναμικό που διαθέτουν, να ξεπεράσουν τα εμπόδια, που επέβαλαν δικαστικές, κατα-

στρεπτικές, αντιπατριωτικές καταστάσεις, που όλοι ζήσαμε.

Όμως χρειάζεται πάντοτε προσοχή. Ο «τύπος» είναι πολύ μεγάλη δύναμη. Αυτό μας ανάγκασε να σχολιάσουμε αυτά που έγραψε ο Τάκης Θωμάς. Θέμα «Η επέτειος της μάχης της Αρβανιτόραχης». Μην μαντεύετε αυτό που θέλουμε να πούμε. Δεν γνωρίζουμε τον συντάκτη. Όμως μας δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι είναι λίγο απρόσεκτος.

Ανεξάρτητα από το λανθασμένο μήνυμα, που θέλει να περάσει, εμείς ρωτάμε: - πού στηρίχτηκε και έγραψε: «...Η μάχη της Αρβανιτόραχης, συγκεκριμένα και με άλλα ιστορικά γεγονότα, φαίνεται ότι είναι ήσσονος σημασίας...».

Διερωτώμαστε: Πραγματικά πιστεύει σ' αυτό; Γιατί;

Μελέτησε καλά τί εσήμανε για την επανάσταση του 21 η μάχη της Αρβανιτόραχης όπως την ονομάζει;

Με πατριωτικούς
χαιρετισμούς
Πάνος Μαυριάς

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΗΛ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ

Για τη συμμετοχή στην αποκατάσταση της μνήμης του εκτελεσθέντος από τους Γερμανούς, το 1944 αδελφού μας ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΗΛ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ τον Προδευτικό Σύλλογο των Καστελλιωτών, τα μέλη του Δ.Σ. του και την εφημερίδα «Καστελλιώτικα Νέα» που εξέδωσε ΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ, όλων των αρχών, τον Δήμαρχο Γραβιάς, το Τοπικό Συμβούλιο και της Εκκλησίας, αλλά και των συχωριανών μας και των ξένων φίλων του χωριού μας, απευθύνουμε τις θερμές μας ευχαριστίες.

Οι οικογένειες:

Ειρήνης Ηλία Βέλλιου, Ευθυμίου Σταθοπούλου, Ευριπίδη Σταθοπούλου και Τάκη Σταθοπούλου.

ΜΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

Από το Τμήμα Τουρισμού, έλαβα με την κατωτέρω επιστολή, που έχει ως εξής:

Αμφισσα 8.11.01

Προς την Εφημερίδα «ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Αξιότιμη κύριε Διευθυντή, Με την παρούσα μας θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για τα ευμενή σχόλια της Εφημερίδας σας, γύρω από τις δραστηριότητες της

Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φωκίδας, για την Τουριστική Προβολή του Νομού.

Μας ικανοποιεί ιδιαίτερα το γεγονός, ότι οι προσπάθειές μας έτυχαν ευρείας αποδοχής και θετικής εκ μέρους σας αντιμετώπισης.

Με εκτίμηση
Η Αν. Προϊσταμένη
Ε. Παπαλαΐου - Κατσαρέλη

ΚΑΣΤΕΛΙΩΤΙΣΣΑ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ ΣΠΟΥΔΑΖΕΙ ΓΙΑΤΡΟΣ

Η κόρη του Δημητρίου Πολίτη και της Μαρίας Ανδριτσπούλου, ΕΛΕΝΗ ΠΟΛΙΤΗ, μετά την ολοκλήρωση των σπουδών της στη Φαρμακευτική Σχολή Αθηνών και τη λήψη πτυχίου και της σχετικής Αδειας Άσκησης Επαγγέλματος, εισήχθη κατόπιν εξετάσεων στην ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ και συνεχίζει τις σπουδές της εκεί.

ΝΙΚΟΣ ΗΛΙΑ ΣΚΟΥΛΙΚΗΣ Δικηγόρος

Οδ. Μάρνης 17 -
Τηλ. 010-5228309
Αθήνα τηλ. 010-5221539

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΕΥΧΕΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ Π. ΡΑΠΤΗ

Με ιδιαίτερη χαρά διαβάσαμε, το από 16-11-01 γράμμα του συγγραφέα του βιβλίου με τίτλο «Η μεγαλύτερη και ιστορικότερη δεκαετία της πατρίδος μας» κ. Νίκου Π. Ράπτη, που μας ευχαριστεί για την κριτική που δημοσιεύσαμε και τις πολλές ευχές του, για υγεία, ειρήνη και προκοπή για όλους μας.

ΕΥΧΕΤΗΡΙΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΘΑΝΟΣ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ

Για τις γιορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς σας εύχομαι ολόψυχα Χρόνια Πολλά.

Ο καινούριος χρόνος να χαρίσει σε όλους τους συμπατριώτες και τις οικογένειες τους υγεία, ευτυχία και προκοπή.

Το 2002 με τη συμμετοχή και την προσπάθεια όλων, να μας φέρει πιο κοντά στις προσδοκίες μας για μια κοινωνία ειρηνική και δίκαιη.

Μια κοινωνία με ευαισθησία απέναντι στον άνθρωπο, μία κοινωνία δημιουργίας και ίσων ευκαιριών στην ευημερία, στην πρόοδο και στην ζωή.

Φιλικά
Δημήτρης Θάνος

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΗ ΦΩΚΙΔΑΣ

Συμπατριώτες και Συμπατριώτισσες
Εύχομαι από την καρδιά μου το 2002 να είναι:
- Για όλους σας ένας χρόνος προσωπικής και οικογενειακής, υγείας, ευτυχίας και δημιουργίας.
- Για τη Φωκίδα, ένας χρόνος καλύτερος από το 2001 σ' όλους τους τομείς
- Για την πατρίδα μας, ένας χρόνος εθνικής ανάτασης, οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής δικαιοσύνης.
- Για τον πλανήτη μας, η αφετηρία μιας ειρηνικής πορείας για όλους τους λαούς της γης.

Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ

ΕΥΧΕΤΗΡΙΟ ΜΗΝΥΜΑ

Ο Δήμαρχος Αμφισσας κ. Νικόλαος Δημ. Φουσεκής και το Δημοτικό Συμβούλιο

Ευχόμαστε σε όλους τους δημότες του Δήμου Αμφισσας και σε όλους τους Φωκείς **ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ**. Για το νέο έτος 2002, **Ειρήνη** στον κόσμο, **ευημερία** στο Έθνος μας, **ανάπτυξη** και **πρόοδος** στο Δήμο μας και τη Φωκίδα και προσωπική υγεία και οικογενειακή ευτυχία σε όλους.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ

του βουλευτή ΦΩΚΙΔΑΣ - ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΝ. ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗ

Αγαπητές συμπατριώτισσες, Αγαπητοί Συμπατριώτες,
Σας εύχομαι Χρόνια Πολλά και όλα τα Καλά για τα Χριστούγεννα, τις άλλες μεγάλες γιορτές και Ευτυχισμένους και Χαρούμενους να είναι για όλους ο Καινούργιος Χρόνος 2002 με ατομική και οικογενειακή υγεία και προκοπή και ειρήνη σε όλο τον κόσμο».

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Ν. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ - Β' ΑΘΗΝΩΝ

Αγαπητές συμπατριώτισσες και αγαπητοί συμπατριώτες,
Για τις χρονιές μέρες που έρχονται, δεχθείτε τις ολόθερμες ευχές μου για καλά Χριστούγεννα και υγεία και κάθε ευτυχία, κατά το νέο έτος.

Το 2002 ας είναι μια χρονιά ειρηνική, ευτυχισμένη και δημιουργική για τον καθένα και την καθεμιά μας, για την πατρίδα μας αλλά και για τον κόσμο ολόκληρο.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ
Βουλευτής Β' Αθηνών

ΚΩΣΤΑΣ ΔΗΜ. ΚΟΥΤΣΟΜΙΧΟΣ
ΟΙΚΟΜΟΛΟΓΟΣ - ΠΟΛΙΤΕΥΤΗΣ
ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

Αγαπητοί μου φίλοι,
Για τις γιορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, εύχομαι από καρδιάς σε όλους τους συμπατριώτες μας καλά Χριστούγεννα και ο καινούργιος χρόνος να φέρει υγεία, ευτυχία και εκπλήρωση κάθε επιθυμίας.

Το 2002 ας είναι μια χρονιά εποικοδομητική ώστε να βρεθούν επιτέλους λύσεις στα πολλά προβλήματα που ταλανίζουν χρόνια τον τόπο μας.

Τέλος, θέλω να σας ευχαριστήσω για την αποστολή της εφημερίδας σας και να σας συγχαρώ για την αξιόλογη προσπάθεια που καταβάλετε, ενημερώνοντας τους συμπατριώτες μας για θέματα και προβλήματα της Φωκίδας μας.

Με φιλικούς χαιρετισμούς
ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΙΧΟΣ

ΑΞΙΟΛΟΓΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΦΩΚΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Νιώθουμε την ανάγκη να εγκαινιάσουμε νέα στήλη στην εφημερίδα μας, αναφέροντας τα πιο σημαντικά και αξιόλογα δημοσιεύματα του τοπικού τύπου.

Η νοοτροπία ότι «το χωριό μας, είναι το πρώτο και δεν μας ενδιαφέρει τι γίνεται δίπλα μας» ήρθε ο καιρός να ανατραπεί και την πίστη μας αυτή, θα την εκφράζουμε σε κάθε φύλλο μας.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΤΥΠΙΑ, Ιστορικά, 29-11-2001

«ΟΙ ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΙ ΤΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ» του κ. Δρόσου Κραβαρτόγιαννου, ερευνητής τοπικής ιστορίας, «Η θυσία του Ησαΐα Σαλώνων» και της κ. Κωνσταντίνης Βάρσου - Κραβαρτόγιαννου, φιλόλογου «Η Άλωση του Κάστρου των Σαλώνων».

ΔΙΑΛΟΓΟΣ, Εφημερίδα του Συλλόγου «ΦΙΛΟΙ Ι. ΜΟΝΗΣ» ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΑΡΤΟΤΙΝΑΣ» της κ. Β. Παναγιωτοπούλου - Παπαβασιλείου «Διαζευγμένοι γονείς και τα παιδιά τους».

ΜΑΪΣΤΡΟΣ, Ν. Θ. Εμμανουήλ «Η εγκατάλειψη της Φωκίδας, αποτελεσμάτων έργων υποδομής και πληθυσμιακή συρρίκνωση στο νομό Φωκίδας, τις πτάει;»

ΑΡΤΟΤΙΝΑ

Αριστείδη Ι. Κολοβού «Η Αναπαράσταση του παραδοσιακού γάμου στην αρτοτίνα».

ΦΩΝΗ ΔΕΣΦΙΝΑΣ, του κ. Ιωάννη Πάνου «Ο Δεσπότης "ΗΣΑΪΑΣ" Εθνομάρτυρας της Ρούμελης».

ΒΟΙΩΤΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ, Έκδοση της Εταιρείας Βοιωτικών Μελετών. «Το αγνοημένο ολοκαύτωμα της Βοιωτίας, το ΚΑΛΑΜΙ και οι ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ (11 Ιουνίου 1944)» του Θανάση Χρήστου, Διδάκτορα Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.
N.A.M.

ΜΟΥΣΕΙΟ

ΔΙΑΜΑΝΤΗ ΣΤΗΝ
ΚΑΤΩ ΑΓΟΡΙΑΝΗ

Η «Ένωση Φίλων Μνήμης του Διαμαντιού» σωματείο ανεγνωρισμένο με απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών απόκτησε στην Λιλαία (Κάτω Αγόριανη) το σπίτι που γεννήθηκε ο αγωνιστής της Εθνικής αντίστασης, Σταυραετός της Ρούμελης Διαμαντής (Γιάννης Αλεξάνδρου του Κορνά) το επισκεύασε και αναπαλαίωσε και το διαρρύθμισε σε «Μουσείο Διαμαντιού - Εθνικής αντίστασης και Λαογραφικό».

Το Μουσείο έγινε ένα εκθεσιακό και πολιτιστικό κέντρο που αποτελεί επίτευγμα για την περιοχή μας και αντιπροσωπευτικό δείγμα αρχιτεκτονικής του τέλους του 19ου αιώνα (το σπίτι κτίστηκε το 1873, όπως δείχνει η ανάγλυφη πλάκα στην είσοδό του.)

ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

1. ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ

Η πρώτη θερινή εκδήλωση του Πολιτιστικού Συλλόγου του χωριού μας ήταν μια μονοήμερη εκδρομή. Γέμισε ένα τεράστιο πούλμαν με μικρούς και μεγάλους και έφυγαν νωρίς το πρωί. Προορισμός τα Γιάννενα και το Μέτσοβο. Επισκέφθηκαν όλα τα αξιοθέατα στα Γιάννενα όπως την λίμνη και τα σπήλαια, θαύμασαν τις ομορφιές του Μετσόβου, απόλαυσαν την διαδρομή και ευχαριστημένοι γύρισαν στο χωριό αργά το βράδυ.

2. ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΒΡΑΔΥΑ

Ο κύκλος των φετεινών Αυγουστιάτικων εκδηλώσεων άρχισε με μια βραδυά θεάτρου. Προσκεκλημένοι οι εκλεκτοί καλλιτέχνες του Θεσσαλικού θεάτρου, έδωσαν μια ωραιότατη παράσταση με το πάντα επίκαιρο θέμα «Οχι έρχονται εκλογές». Στήθηκε η κατάλληλη σκηνή και οι θεατές συγχωριανοί μας και επισκέπτες απόλαυσαν την παράσταση και χειροκρότησαν τους νέους ηθοποιούς.

3. ΔΙΗΜΕΡΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

Στις 22 Αυγούστου παραμονή της Απόδοσης Κοιμήσεως της Θεοτόκου εψάλει Μέγας εσπερινός στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, στην ομώνυμη συνοικία του χωριού μας. Η προσέλευση των συγχωριανών μας ήταν ολοκληρωτική. Ανήμερα 23/8 τελέσθη Πανηγυρική Θεία Λειτουργία με αρτοκλασία. Πανηγυρική ήταν και η συμμετοχή των Ιερέων στην Θεία Λειτουργία όπως και στον Μέγα Εσπερινό. Ήταν ο Παπαχαράλαμπος Κουτρούμπας ο Παπακώστας Κάντζος, ο Παπαθανάσης Λάζος από Ελαιώνα και ο Παπαγιάννης Λευκαδίτης της Καλοσκοπής.

Το εορταστικό μέρος του πανηγυριού είχε αναλάβει και διοργάνωσε ο Πολιτιστικός Σύλλογος του χωριού μας. Έτσι την παραμονή το βράδυ στο προαύλιο της Εκκλησίας μαζεύτηκε όλο το χωριό αλλά και πολλοί από τα γύρω χωριά. Και δεν ήρθαν μόνο για χάζι αλλά με όρεξη για χορό και διασκέδαση. Ο Σύλλογος είχε προσεκτικά διαλέξει μια δημοτική κομπανία με επικεφαλής την τραγουδίστρια Θώδη και ακούστηκαν όλα τα δημοτικά τραγούδια που γνωρίζουμε.

Διασκέδασαν και χόρεψαν όλοι. Άλλωστε η μη πληρωμή της ορχήστρας από τον κόσμο ήταν επιτυχημένη ενέργεια.

Την επομένη το βράδυ σειρά είχε το χορευτικό, το καμάρι του χωριού μας. Χωρισμένο σε δύο ομάδες. Τους μεγάλους και τους μικρούς που όλοι παίρνουν άριστα. Μπράβο τους. Χόρεψαν θαυμάσια, σκόρπισαν κέφι και τους ευχαριστούμε όλους για την συμμετοχή τους.

Αφού τελείωσαν το πρόγραμμά τους, κάλεσαν τους χωριανούς να χορέψουν και πρώτοι σηκώθηκαν οι ιερείς. Ήταν πολύ συγκινητικό. Ο χορός και το γλέντι συνεχίστηκε για ώρες. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος είχε φροντίσει και την κουζίνα. Προσέφερε και τις δύο βραδιές ψητά αρνιά και σουβλάκια, πολλά ποτά και αναψυκτικά.

Θα θέλαμε να συγχαρούμε όλους του Πολιτιστικού Συλλόγου μικρούς και μεγάλους για την άρτια οργάνωση και εκτέλεση των εκδηλώσεων και να αναγνωρίσουμε την προσπάθεια και την προσφορά τους που αφιλοκερδώς προσέφεραν, και να τονίσουμε ότι οι άριστες εντυπώσεις που άφησαν δημιουργούν την υποχρέωση για εξ ίσου μελλοντικές εκδηλώσεις διότι απέδειξαν ότι μπορούν.

4. ΤΟ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΣΤΗΝ ΙΤΕΑ

Το Χορευτικό του Πολιτιστικού Συλλόγου εκλήθη να συμμετάσχει στις ετήσιες εορταστικές εκδηλώσεις που διοργάνωσε ο Δήμος Ιτέας, επ' ευκαιρία της επετείου της Νομαρχίας της Αγκάλης. Αυτό σημαίνει ότι το χορευτικό μας είναι γνωστό και δημοφιλές στον νομό μας αλλά και πέραν αυτού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο με τα μέλη του χορευτικού ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση με πούλμαν που διέθεσε ο Δήμαρχος Ιτέας πήγαν και χόρεψαν με την γνωστή μας χάρη. Χειροκροτήθηκαν από τους παρευρισκομένους και απέσπασαν τα πλέον κολακευτικά λόγια. Ενας μάλιστα πιθανώς Γαλαξιδιώτης ψιθύρισε: Τα Καστέλλια πάντα πρωτοπόρα.

A. I. Γραμματικός

η Φωκίδα

Τριμηνιαία Έκδοση της Ένωσης Γυναικών Φωκίδας - Τεύχος 1
Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2001

Χαιρετίζουμε την έκδοση της «Φωκίδας» και της ευχόμαστε καλή και πετυχημένη πορεία και εκφράζουμε τα συγχαρητήριά μας στον πρόεδρο της Ένωσης Γυναικών Φωκίδας κ. Λούλας Κουφάκη.

Σημειώνουμε το άρθρο της κ. Αθανασίας Βανδώρου, με τίτλο «ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑ, Σταυροδρόμι του αρχαίου πνεύματος και της Εθνικής Παλιγγενεσίας» που μας συγκίνησε.

N.A.M.

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΓΡΑΒΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ «ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ» Ο κ. ΚΩΣΤΑΣ ΡΟΥΛΙΑΣ

Με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου του Συνδυασμού «ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ» Δήμου Γραβιάς, στη συνεδρίαση της 15ης Οκτωβρίου 2001 οι σύνεδροι - δημοτικοί σύμβουλοι Γραβιάς κ.κ. Αθανάσιος Μυρμίρης, Τρισεύγενη Μπαθωμένου και Σπύρος Γεωργίου, υπέβαλαν εισήγηση - πρόταση που έγινε δεκτή από όλους, να μετáσχουν στις προσεχείς δημοτικές εκλογές και να ηγηθεί του συνδυασμού ως επικεφαλής και υποψήφιος Δήμαρχος, ο εγνωσμένης ικανότητας δημοτικός σύμβουλος ΚΩΣΤΑΣ ΡΟΥΛΙΑΣ.